

**Конвенція
про охорону біологічного різноманіття
від 1992 року
(укр/рос)**

{ Конвенцію ратифіковано Законом N [257/94-BP](#) від 29.11.94 }

{ Додатково див. Нагойський протокол ([995_k03](#)) від 29.10.2010 }

Дата підписання:

05.06.1992

Дата ратифікації Україною: 29.11.1994

Дата набуття чинності для України: 07.02.1995

Вступ

Договірні Сторони, усвідомлюючи справжню цінність біологічного різноманіття, а також екологічне, генетичне, соціальне, економічне, наукове, виховне, культурне, рекреаційне і естетичне значення біологічного різноманіття і його компонентів,

усвідомлюючи також велике значення біологічного різноманіття для еволюції і збереження підтримуючих життя систем біосфери, підтверджуючи, що збереження біологічного різноманіття є спільною справою для всього людства, знов

підтверджуючи, що країни мають суверенні права на свої власні біологічні ресурси,

підтверджуючи також, що країни несуть відповідальність за збереження свого біологічного різноманіття і сталого використання своїх біологічних ресурсів,

будучи занепокоєні тим, що біологічне різноманіття суттєво зменшується внаслідок деяких видів людської діяльності,

усвідомлюючи загальну нестачу інформації і знань відносно біологічного різноманіття і пекучу потребу в розвитку наукового, технічного і організаційного потенціалу з метою забезпечення загального розуміння цієї проблеми, що служитиме основою для планування і впровадження відповідних заходів,

відзначаючи необхідність передбачити, запобігти і усунути причини значного зменшення або втрати біологічного різноманіття в їх основі,

відзначаючи також, що у тих випадках, коли існує загроза значного зменшення або втрати біологічного різноманіття, відсутність безперечних наукових фактів не повинна бути причиною відкладення заходів щодо запобігання або зведення до мінімуму такої загрози,

відзначаючи далі, що основною вимогою щодо збереження біологічного різноманіття є збереження in-situ екосистем і природних місць мешкання, підтримка і відновлення життєздатних популяцій видів у їх природних умовах, відзначаючи далі, що прийняття

заходів ex-situ, віддаючи перевагу у країні походження, також має велике значення,

визнаючи велику і традиційну залежність багатьох місцевих общин і корінного населення, що зберігають традиційний спосіб життя, від біологічних ресурсів, і бажаність спільного користування на справедливій основі вигодами, пов'язаними з використанням традиційних знань, нововведень і практики, які мають відношення до збереження біологічного різноманіття і сталого використання його компонентів,

визнаючи також життєво важливу роль жінок у збереженні і використанні біологічного різноманіття і підтверджуючи необхідність повномасштабної участі жінок у проведенні і впровадженні на всіх рівнях політики, націленої на збереження біологічного різноманіття,

підкреслюючи значення і необхідність сприяння міжнародного, регіонального і глобального співробітництва між країнами і міжурядовими організаціями і неурядовим сектором у справі збереження біологічного різноманіття і сталого використання його компонентів,

визнаючи, що надання нових і додаткових фінансових ресурсів і забезпечення належного доступу до відповідних технологій дасть можливість розширити існуючі у світі можливості для вирішення проблеми втрати біологічного різноманіття,

визнаючи далі необхідність спеціального положення для того, щоб задовольнити потреби країн, що розвиваються, включаючи надання нових і додаткових фінансових ресурсів і забезпечення належного доступу до відповідних технологій,

відзначаючи у зв'язку з цим особливі умови найменш розвинутих країн і малих островних країн, визнаючи, що збереження біологічного різноманіття потребує істотних капіталовкладень і що очікується одержання значної кількості екологічних, економічних і соціальних вигод від таких капіталовкладень,

визнаючи, що економічний і соціальний розвиток і викорінення бідності є першими і пріоритетними завданнями країн, що розвиваються,

усвідомлюючи, що збереження і використання біологічного різноманіття має вирішальне значення для задоволення потреб у продуктах харчування і охороні здоров'я, а також інших потреб зростаючого населення Землі і що доступ як до генетичних ресурсів, так і до технологій і їх спільне користування має важливе значення у вирішенні цих завдань,

відзначаючи, що в кінцевому результаті збереження і стале використання біологічного різноманіття підсилить дружні стосунки між країнами і буде сприяти зміцненню миру для всього людства,

бажаючи укріпити і доповнити існуючі міжнародні домовленості про збереження біологічного різноманіття і сталого використання її компонентів, і

сповнені рішучості зберегти і стало використовувати біологічне різноманіття в інтересах теперішнього і майбутнього поколінь,

домовились, як нижче зазначено:

Стаття 1

Цілі

Цілями цієї Конвенції, для досягнення яких слід виконувати відповідні її положення, є збереження біологічного різноманіття, стаке використання його компонентів і спільне одержання на справедливій і рівній основі вигод, пов'язаних з використанням генетичних ресурсів і шляхом надання необхідного доступу до генетичних ресурсів і шляхом належної передачі відповідних технологій з урахуванням усіх прав на такі ресурси і технології, а також шляхом належного фінансування.

Стаття 2

Вживання термінів

Для цілей цієї Конвенції:

"Біологічне різноманіття" означає різноманітність живих організмів з усіх джерел, включаючи, серед іншого, наземні, морські та інші водні екосистеми і екологічні комплекси, частиною яких вони є; це поняття включає в себе різноманітність у рамках виду, між видами і різноманіття екосистем.

"Біологічні ресурси" включають генетичні ресурси, організми або їх частини, популяції або будь-які інші біотичні компоненти екосистем, які мають фактичну або потенційну користь або цінність для людства.

"Біотехнологія" означає будь-який вид технології, пов'язаний з використанням біологічних систем, живих організмів або їх похідних для виготовлення або зміцнення продуктів, або процесів з метою їх конкретного вживання.

"Країна походження генетичних ресурсів" означає країну, яка володіє цими генетичними ресурсами в умовах *in-situ*.

"Країна, яка надає генетичні ресурси" означає країну, яка надає генетичні ресурси, зібрані з джерел *in-situ*, включаючи популяції як диких, так і акліматизованих видів, або одержані з джерел *ex-situ*, незалежно від того, виникають вони з цієї країни чи ні.

"Одомашнені або культивовані види" означають види, на процес еволюції яких має вплив людина з метою задоволення своїх потреб.

"Екосистема" означає динамічний комплекс угруповань рослин, тварин і мікроорганізмів, а також їх неживого навколишнього середовища, взаємодіючих як єдине функціональне ціле.

"Збереження *ex-situ*" означає збереження компонентів біологічного різноманіття поза їх природних місць мешкання.

"Генетичний матеріал" означає будь-який матеріал рослинного, тваринного, мікробного або іншого походження, який містить функціональні одиниці спадковості.

"Генетичні ресурси" означають генетичний матеріал, який має фактичну або потенційну цінність.

"Місце мешкання" означає тип місцевості або місце природного мешкання того або іншого організму чи популяції.

"Умови in-situ" означають умови, в яких існують генетичні ресурси в рамках екосистем і природних місць мешкання, а у випадку акліматизованих або культивованих видів - у тому середовищі, в якому вони набули свої характерні ознаки.

"Територія, що охороняється" означає географічно позначену територію, яка виділяється, регулюється і використовується для досягнення конкретних природоохоронних цілей.

"Регіональна організація економічної інтеграції" означає організацію створену суверенними країнами даного регіону, якій її країни-члени передали повноваження з питань, що регулюються цією Конвенцією, і яка належним чином уповноважена відповідно до її внутрішніх процедур підписувати, ратифікувати, приймати, схвалювати Конвенцію або приєднуватися до неї.

"Стале використання" означає використання компонентів біологічного різноманіття таким чином і такими темпами, які не приводять у довгостроковій перспективі до вичерпання біологічного різноманіття, тим самим зберігаючи її властивість задовольнити потреби теперішнього і майбутнього поколінь і відповідати її сподіванням.

"Технологія" включає біотехнологію.

Стаття 3

Принцип

Згідно зі Статутом Організації Об'єднаних Націй ([995_010](#)) і принципів міжнародного права країни мають суверенне право розробляти свої власні ресурси відповідно до своєї політики в галузі навколишнього середовища і несуть відповідальність за забезпечення того, щоб діяльність в рамках їх юрисдикції або під контролем не завдавала шкоди навколишньому середовищу інших країн або районів за межами дії національної юрисдикції.

Стаття 4

Сфера юрисдикції

При умові дотримування прав інших держав і якщо в цій Конвенції явно не передбачено інше, положення цієї Конвенції застосовуються до кожної Договірної Сторони:

а) у тому, що стосується компонентів біологічного різноманіття у межах її національної юрисдикції; і

б) у тому, що стосується процесів і діяльності, незалежно від місця прояви їх наслідків, що здійснюються під юрисдикцією або контролем, як у межах її національної юрисдикції,

так і за межами національної юрисдикції.

Стаття 5

Співробітництво

Кожна Договірна Сторона, наскільки це можливо і доцільно, співробітничатиме з іншими Договірними Сторонами напряму або, якщо це доречно, через компетентні міжнародні організації, стосовно районів, які за межами національної юрисдикції, та з інших питань, які мають взаємний інтерес, у цілях збереження і сталого використання біологічного різноманіття.

Стаття 6

Загальні заходи щодо збереження і сталого використання

Кожна Договірна Сторона відповідно до її конкретних умов і можливостей:

а) розробляє національні стратегії, плани чи програми збереження і сталого використання біологічного різноманіття або адаптує з цією метою існуючі стратегії, плани або програми, які відображають, зокрема, викладені в цій Конвенції заходи, що відносяться до відповідної Договірної Сторони; і

б) передбачає, наскільки це можливо і доцільно, заходи щодо збереження і сталого використання біологічного різноманіття у відповідних секторальних або міжсекторальних планах, програмах і політиці.

Стаття 7

Визначення і моніторинг

Кожна Договірна Сторона, наскільки це можливо і доцільно, зокрема для цілей статей 8-10:

а) визначає компоненти біологічного різноманіття, які мають важливе значення для її збереження і сталого використання, з урахуванням орієнтовного переліку категорій, наведеного у Додатку 1;

б) шляхом вибору зразків та інших методів здійснює моніторинг компонентів біологічного різноманіття, визначених згідно підпунктом а) вище, приділяючи особливу увагу тим, які потребують прийняття негайних заходів щодо збереження, а також тим, які відкривають найбільші можливості для сталого використання;

с) визначає процеси і категорії діяльності, які мають або ймовірні справляти значний несприятливий вплив на збереження і стале використання біологічного різноманіття, і здійснює моніторинг їх наслідків шляхом відбору зразків та інших методик; і

д) збирає і систематизує тим або іншим чином дані, одержані в результаті діяльності визначення і моніторингу згідно з підпунктами а), б) і с) вище.

Стаття 8

Збереження in-situ

Кожна Договірна Сторона, наскільки це можливо і доцільно:

- a) встановлює систему охоронних територій або територій, в яких необхідно приймати спеціальні заходи для збереження біологічного різноманіття;
- b) розробляє, при необхідності, керівні принципи відбору, встановлення і раціонального використання охоронних територій або територій, у яких необхідно приймати спеціальні заходи для збереження біологічного різноманіття;
- c) регулює або раціонально використовує біологічні ресурси, які мають важливе значення для збереження біологічного різноманіття в охоронних територіях або за їх межами, для забезпечення їх збереження і сталого використання;
- d) сприяє захисту екосистеми, природних місць мешкання і збереженню життєздатних популяцій видів у природних умовах;
- e) заохочує екологічно обґрунтований і сталий розвиток у зонах, що межують з охоронними територіями, з метою сприяння збереженню цих територій;
- f) приймає заходи щодо реабілітації і відновлення деградованих екосистем і сприяє відновленню видів, які є під загрозою, зокрема, шляхом розробки і здійснення планів та інших стратегій раціонального використання;
- g) встановлює або підтримує заходи регулювання, контролю або обмеження ризику, пов'язаного з використанням і звільненням живих організмів, видозмінених в результаті біотехнології, які можуть викликати шкідливі екологічні наслідки, що здатні впливати на збереження і стале використання біологічного різноманіття, з урахуванням також небезпеки здоров'ю людини;
- h) запобігає впровадженню чужорідних видів, які загрожують екосистемам, місцям мешкання або видам, контролює або знищує такі чужорідні види;
- i) докладає зусиль щодо забезпечення умов, необхідних для сумісності існуючих способів використання із збереженням біологічного різноманіття і сталим використанням його компонентів;
- j) відповідно до свого національного законодавства забезпечує повагу, збереження і підтримку знань, нововведень і практики корінних і місцевих общин, які зберігають традиційний спосіб життя, що мають значення для збереження і сталого використання біологічного різноманіття, сприяє їх більш широкому застосуванню за схваленням і участю носіїв таких знань, нововведень практики, а також заохочує спільне користування на справедливій основі вигодами, які виходять із використанням таких знань, нововведень і практики;
- k) розробляє і здійснює необхідні законодавчі нормативи і/або інші регулюючі положення щодо охорони видів і популяцій, які знаходяться під загрозою;

l) у випадках, коли відповідно до статті 7 виявлено факт значного несприятливого впливу на біологічне різноманіття, регламентує чи регулює відповідні процеси і категорії діяльності;

m) співробітничав у наданні фінансової та іншої підтримки щодо заходів збереження in-situ, викладених у підпунктах а)-l) вище, зокрема, у країнах, що розвиваються.

Стаття 9

Збереження ex-situ

Кожна Договірна Сторона, наскільки це можливо і доцільно, і в першу чергу, у цілях доповнення заходів in-situ:

а) приймає заходи щодо збереження ex-situ компонентів біологічного різноманіття, переважно у країні походження таких компонентів;

б) встановлює і підтримує умови для збереження і дослідження ex-situ рослин, тварин і мікроорганізмів, переважно у країні походження генетичних ресурсів;

с) приймає заходи для відновлення і реабілітації видів, які перебувають під загрозою, і для їх реінтродукції у місцях їх природного мешкання при наявності відповідних умов;

д) регламентує і регулює збирання біологічних ресурсів з природних місць мешкання з метою збереження ex-situ, таким чином, щоб не завдавати загрози екосистемам і популяціям видів in-situ, за виключенням випадків, коли вимагається прийняття спеціальних тимчасових заходів ex-situ відповідно до підпункту с) вище; і

е) співпрацює у наданні фінансової та іншої підтримки щодо заходів збереження ex-situ, викладених у підпунктах а)-d) вище, а також у створенні і підтримці умов для збереження ex-situ в країнах, що розвиваються.

Стаття 10

Стале використання компонентів біологічного різноманіття

Кожна Договірна Сторона, настільки це можливо і доцільно:

а) передбачає розгляд питань збереження і сталого використання біологічних ресурсів у процесі прийняття рішень на національному рівні;

б) приймає заходи щодо використання біологічних ресурсів для запобігання або зведення до мінімуму несприятливого впливу на біологічне різноманіття;

с) захищає і заохочує традиційні способи використання біологічних ресурсів відповідно до встановлених культурних звичаїв, які сумісні з вимогами щодо збереження або сталого використання;

д) надає місцевому населенню підтримку у розробці і впровадженні заходів щодо виправлення становища у деградованих районах, у яких зменшилось біологічне

різноманіття;

е) заохочує співробітництво між урядовими органами і приватним сектором своєї країни у розробці методів сталого використання біологічних ресурсів.

Стаття 11

Заходи заохочення

Кожна Договірна Сторона приймає, настільки це можливо і доцільно, оправдані з економічної і соціальної точок зору заходи, які сприяють збереженню і сталому використанню компонентів біологічного різноманіття.

Стаття 12

Дослідження і підготовка кадрів

Договірні Сторони з урахуванням особливих потреб країн, що розвиваються:

а) розробляють і виконують програми науково-технічного навчання і підготовки кадрів для здійснення заходів щодо визначення, збереження і сталого використання біологічного різноманіття і його компонентів та надають підтримку такому навчанню і підготовці кадрів для задоволення специфічних потреб країн, що розвиваються;

б) сприяють і заохочують дослідження, які сприяють збереженню і сталому використанню біологічного різноманіття, особливо у країнах, що розвиваються, зокрема, відповідно до рішень Конференції Сторін, які приймаються на основі рекомендацій Допоміжного органу по науковим, технічним і технологічним консультаціям; і

с) відповідно до положень статей 16, 18 і 20 сприяють використанню наукових результатів, одержаних під час досліджень біологічного різноманіття, при розробці методів збереження і сталого використання біологічних ресурсів та співробітничать у використанні таких ресурсів.

Стаття 13

Освіта та підвищення просвіти громадськості

Договірні Сторони:

а) сприяють розумінню важливого значення біологічного різноманіття і потрібних для цього заходів, а також його пропаганді засобами масової інформації і включення цих питань до навчальних програм; і

б) співробітничать, у відповідних випадках, з іншими країнами і міжнародними організаціями у розробці навчальних програм і програм у галузі підвищення знань громадськості з питань збереження і сталого використання біологічного різноманіття.

Стаття 14

Оцінка впливу і зведення до мінімуму несприятливих наслідків

1. Кожна Договірна Сторона, наскільки це можливо і доцільно:

а) вводить відповідні процедури, які потребують проведення екологічної експертизи своїх пропонованих проектів, які ймовірно спричинити значний несприятливий вплив на біологічне різноманіття, з метою уникнення або зведення до мінімуму таких наслідків, і, якщо це доцільно, забезпечує можливості для участі у таких процедурах;

б) приймає відповідні заходи для забезпечення належного обліку екологічних наслідків своїх програм і політики, які ймовірно спричинити значний несприятливий вплив на біологічне різноманіття;

с) сприяє на основі взаємності повідомленню, обміну інформацією і проведенню консультацій про діяльність в рамках її юрисдикції або під її контролем, яка ймовірна спричинити суттєвий несприятливий вплив на біологічне різноманіття в інших країнах або районах за межами національної юрисдикції, за допомогою заохочення укладення, у відповідних випадках, двосторонніх, регіональних або багатосторонніх угод;

д) у випадку неминучої або серйозної небезпеки або шкоди, джерела яких знаходяться під її юрисдикцією або контролем, для біологічного різноманіття у районі під юрисдикцією інших країн або у районах за межами національної юрисдикції, негайно повідомляє країни, які можуть зазнати такої небезпеки або шкоди, а також приймає заходи щодо запобігання або зведення до мінімуму такої небезпеки або шкоди; і

е) сприяє національним заходам у випадку негайного реагування на діяльність або події, які викликані природними або іншими причинами, що являють серйозну і неминучу загрозу біологічному різноманіттю, і заохочує міжнародне співробітництво як доповнення таких національних зусиль і, де це доцільно і узгоджено із зацікавленими країнами або регіональними організаціями економічної інтеграції, розробляє спільні плани на випадок надзвичайних обставин.

2. Конференція Сторін розглядає на основі проведених досліджень питання про відповідальність і виправлення положення, включаючи відновлення і компенсацію за шкоду, нанесену біологічному різноманіттю, за винятком тих випадків, коли така відповідальність є цілком внутрішньою справою.

Стаття 15

Доступ до генетичних ресурсів

1. Визнаючи суверенні права країн на свої природні ресурси, право визначати доступ до генетичних ресурсів належить національним урядам і регулюється національним законодавством.

2. Кожна Договірна Сторона намагається створити умови для полегшення доступу до генетичних ресурсів у цілях екологічно безпечного використання іншими Договірними Сторонами і не створювати обмежень, які суперечать цілям цієї Конвенції.

3. Для цілей цієї Конвенції до генетичних ресурсів, які надаються Договірною Стороною, як зазначено у цій статті і статтях 16 і 19, відносяться лише ті, які надаються Договірними Сторонами, що є країнами походження таких ресурсів, або сторонами, які одержали ці генетичні ресурси відповідно до цієї Конвенції.

4. Доступ, у випадку його надання, забезпечується на взаємно узгоджених умовах і регулюється положеннями цієї статті.

5. Доступ до генетичних ресурсів регулюється на основі попередньої обґрунтованої згоди Договірної Сторони, яка надає такі ресурси, якщо ця Сторона не вирішить інше.

6. Кожна Договірна Сторона намагається готувати і проводити наукові дослідження, оснований на генетичних ресурсах, які надані іншими Договірними Сторонами, з повною їх участю і, коли це можливо, у таких Договірних Сторонах.

7. Кожна Договірна Сторона приймає належні законодавчі, адміністративні або політичні заходи і відповідно до статей 16 і 19 і, при необхідності, через механізм фінансування, встановлений згідно з статтями 20 і 21, у цілях спільного використання на справедливій і рівній основі результатів досліджень і розробок, а також вигод від комерційного або іншого застосування генетичних ресурсів з Договірною Стороною, яка надає такі ресурси. Таке спільне використання здійснюється на взаємно узгоджених умовах.

Стаття 16

Доступ до технології та її передача

1. Кожна Договірна Сторона, визначаючи, що технологія включає біотехнологію і що як доступ до технології, так і передача між Договірними Сторонами є важливими елементами досягнення цілей цієї Конвенції, зобов'язується відповідно до положень цієї статті надавати і/або полегшувати іншим Договірним Сторонам доступ до технологій, які мають відношення до збереження і сталого використання біологічного різноманіття або використовують генетичні ресурси і не завдають значної шкоди навколишньому середовищу, а також передачу їм таких технологій.

2. Як зазначено у пункті 1 вище, доступ до технології і її передача країнам, що розвиваються, забезпечуються і/або полегшуються на справедливих і найбільш сприятливих умовах, в тому числі на пільгових і поступливих умовах, якщо досягнуто взаємної домовленості, і, при необхідності, відповідно до механізму фінансування, встановленого згідно з статтями 20 і 21. У випадку технології, обумовленої патентами та іншими правами інтелектуальної власності, такий доступ і передача забезпечуються на умовах, які враховують достатню і ефективну охорону прав інтелектуальної власності і відповідають їй. Цей пункт вживається відповідно до пунктів 3, 4 і 5 нижче.

3. Кожна Договірна Сторона приймає відповідні законодавчі, адміністративні або політичні заходи з тим, щоб Договірним Сторонам, зокрема, розвиваючим країнам, які надають генетичні ресурси, забезпечувався доступ до технології, яка передбачає використання цих ресурсів, і передавалась ця технологія на взаємно узгоджених умовах, включаючи технологію, яка захищається патентами та іншими правами інтелектуальної власності, і, при необхідності, на основі положень статей 20 і 21 і відповідно до норм міжнародного права, а також згідно з пунктами 4 і 5 нижче.

4. Кожна Договірна Сторона приймає відповідні законодавчі, адміністративні або політичні заходи для того, щоб приватний сектор полегшував доступ до технологій, згаданих у пункті 1 вище, спільну розробку і передачу цих технологій в інтересах як урядових установ, так і приватного сектору у країнах, що розвиваються, і у зв'язку з цим виконує зобов'язання, викладені у пунктах 1, 2 і 3 вище.

5. Договірні Сторони, визначаючи, що патенти та інші права інтелектуальної власності можуть впливати на впровадження цієї Конвенції, співробітничать у цій галузі, керуючись національним законодавством і нормами міжнародного права, з метою забезпечення, щоб ці права сприяли і не суперечили її цілям.

Стаття 17

Обмін інформацією

1. Договірні Сторони сприяють обміну інформацією з усіх загальнодоступних джерел відносно збереження і сталого використання біологічного різноманіття з урахуванням особливих потреб країн, що розвиваються.

2. Такий обмін інформацією включає обмін результатами технічних, наукових і соціально-економічних досліджень, а також інформацією про програми професійної підготовки і обстежень, спеціальними знаннями, місцевими і традиційними знаннями, як такими, і у поєднанні з технологіями, зазначеними у пункті 1 статті 16. Крім того, він включає, коли це можливо, репатріацію інформації.

Стаття 18

Науково-технічне співробітництво

1. Договірні Сторони сприяють міжнародному науково-технічному співробітництву у галузі збереження і сталого використання біологічного різноманіття, при необхідності, через відповідні міжнародні і національні установи.

2. Кожна Договірна Сторона сприяє науково-технічному співробітництву з іншими Договірними Сторонами, особливо з країнами, що розвиваються, у впровадженні цієї Конвенції, зокрема, за допомогою розробки і здійснення національної політики. Для сприяння такому співробітництву особливу увагу слід приділяти розвитку і зміцненню національних можливостей шляхом розвитку людських ресурсів і встановлення відповідних установ.

3. Конференція Сторін на своїй першій зустрічі визначає шляхи встановлення механізму посередництва у цілях заохочення і полегшення науково-технічного співробітництва.

4. Договірні Сторони відповідно до національного законодавства і політики заохочують і розробляють форми співробітництва у галузі встановлення і використання технологій, включаючи місцеві і традиційні технології, відповідно до цілей цієї Конвенції. Для цього Договірні Сторони також заохочують співробітництво у галузі підготовки кадрів та обміну спеціалістами.

5. Договірні Сторони за взаємною згодою, домовленістю сприяють встановленню спільних науково-дослідних програм і спільних підприємств для розробки технологій, які

мають відношення до цілей цієї Конвенції.

Стаття 19

Застосування біотехнології і розподіл пов'язаних з нею вигод

1. Кожна Договірна Сторона приймає відповідні законодавчі, адміністративні або політичні заходи щодо забезпечення ефективної участі у діяльності проведення біотехнологічних досліджень тих Договірних Сторін, особливо розвиваючих країн, які надають генетичні ресурси для таких досліджень, і, коли це можливо, у таких Договірних Сторонах.

2. Кожна Договірна Сторона приймає всі можливі заходи, які б сприяли забезпеченню пріоритетного доступу на справедливій і рівноправній основі Договірним Сторонам, особливо країнам, що розвиваються, до результатів і вигод, які виходять із біотехнологій, заснованих на генетичних ресурсах, наданих цими Договірними Сторонами. Такий доступ здійснюється на взаємно узгоджених умовах.

3. Сторони розглядають необхідність і умови прийняття заходів, можливо, у формі протоколу, включаючи, зокрема, попередню обґрунтовану згоду, по розробці відповідних процедур у галузі безпечної передачі, використання і застосування будь-яких живих видозмінених організмів, які є результатом біотехнології і здатні спричинити негативний вплив на збереження і стале використання біологічного різноманіття.

4. Кожна Договірна Сторона безпосередньо або за вимогою будь-якої фізичної або юридичної особи, яка є під її юрисдикцією, що надає організми, зазначені у пункті 3 вище, забезпечує передачу будь-якої наявної інформації про правила використання і техніки безпеки, визначених такою Договірною Стороною під час роботи з такими організмами, а також будь-яку наявну інформацію про потенційно шкідливий вплив відповідних конкретних організмів тієї Договірної Сторони, в яку ввозяться ці організми.

Стаття 20

Фінансові ресурси

1. Кожна Договірна Сторона зобов'язується, по мірі своїх можливостей, забезпечувати фінансову підтримку і стимули стосовно тих видів діяльності на національному рівні, які націлені на досягнення цілей цієї Конвенції відповідно зі своїми національними планами, пріоритетами і програмами.

2. Сторони, які є розвиненими країнами, надають нові і додаткові фінансові ресурси з тим, щоб дати можливість Сторонам, які є країнами, що розвиваються, покривати узгоджені повні додаткові витрати, які вони будуть нести під час впровадження заходів щодо виконання зобов'язань за цією Конвенцією, і одержувати вигоди від здійснення її положень; такі витрати узгоджуються між Стороною, яка є країною, що розвивається, і організаційною структурою, як зазначено у статті 21, відповідно до заходів, стратегій, програмних пріоритетів і критеріїв доступу, а також вказаним переліком додаткових витрат, які встановлюються Конференцією Сторін. Інші Сторони, включаючи країни, які знаходяться у процесі переходу до ринкової економіки, можуть добровільно брати на себе зобов'язання Сторін, які є розвиненими країнами. Для цілей цієї статті Конференція Сторін на своїй першій зустрічі встановлює перелік Сторін, які є розвиненими країнами,

та інших Сторін, які добровільно беруть на себе зобов'язання Сторін, які є розвиненими країнами. Конференція Сторін періодично переглядає перелік і, при необхідності, вносить до нього поправки.

Будуть заохочуватися також внески інших країн та з інших джерел на добровільній основі. При впровадженні цих зобов'язань необхідно враховувати потребу у передбаченні, адекватності і своєчасному надходженні фондів і важливість спільного несення ноші витрат приймаючими участь у фінансуванні Сторонами, включеними до переліку.

3. Сторони, які є розвиненими країнами, можуть також надавати, а Сторони, які є країнами, що розвиваються, користуватися фінансовими ресурсами по двостороннім регіональним і багатостороннім каналам для впровадження цієї Конвенції.

4. Здатність Сторін, які є країнами, що розвиваються, ефективно виконувати свої зобов'язання до Конвенції буде залежати від ефективного виконання Сторонами, які є розвиненими країнами, своїх зобов'язань щодо Конвенції, пов'язаних з фінансовими ресурсами і передачею технології, і буде у повній мірі визначатися тим фактом, що соціально-економічний розвиток і викорінення бідності є важливими пріоритетами Сторін, які є розвиваючими країнами.

5. У своїх діях, пов'язаних з фінансуванням і передачею технології, Сторони у повній мірі враховують конкретні потреби і особливе положення найменш розвинених країн.

6. Договірні Сторони також приймають до уваги особливі умови, які є результатом залежності від розподілу і місцезнаходження біологічного різноманіття у країнах, що розвиваються, які є Сторонами, зокрема, в малих острівних країнах.

7. До уваги також враховується особливе положення країн, що розвиваються, включаючи ті з них, які найбільш уразливі з екологічної точки зору, такі як країни з засушливими і напівзасушливими зонами, прибережними і гірськими районами.

Стаття 21

Механізм фінансування

1. Для надання Сторонам, які є країнами, що розвиваються, фінансових ресурсів на безоплатній або пільговій основі для цілей цієї Конвенції встановлюється відповідний механізм, основні елементи якого викладені у цій статті. Для цілей цієї Конвенції цей механізм функціонує під керівництвом і з урахуванням рекомендацій Конференції Сторін та підзвітне їй. Діяльність механізму здійснюється за допомогою тієї організаційної структури, про яку, Конференція Сторін, можливо, прийме рішення на її першій зустрічі. Для цілей цієї Конвенції Конференція Сторін визначає міри, стратегію, програмні пріоритети і критерії, які регулюють доступ до таких ресурсів і їх використання. Внески вносяться з урахуванням необхідності забезпечити передбачене, адекватне і своєчасне надходження фінансових фондів, як зазначено у статті 20, що відповідає потребам у ресурсах, обсяги яких періодично визначаються Конференцією Сторін, а також важливість спільного несення ноші витрат приймаючими участь у фінансуванні Сторонами, включеними до переліку, як зазначено у пункті 2 статті 20.

Добровільні внески можуть також надходити від Сторін, які є розвиненими країнами, а також від інших країн та з інших джерел.

Механізм діє на основі демократичної і відкритої системи управління.

2. Відповідно до цілей цієї Конвенції Конференція Сторін на своєму першому засіданні визначає міри, стратегію і програмні пріоритети, а також докладні критерії і керуючі принципи, які регулюють доступ до фінансових ресурсів і їх використання, включаючи здійснюваний на регулярній основі контроль такого використання і його оцінку. Після консультації з відповідною організаційною структурою, якій доручено управління діяльністю механізму фінансування, Конференція Сторін приймає рішення відносно заходів, які необхідні для виконання положень пункту 1 вище.

3. Конференція Сторін переглядає ефективність механізму фінансування, встановленого відповідно до цієї статті, включаючи критерії і провідні принципи, як зазначено у пункті 2 вище, не раніше, ніж через два роки після вступу в силу цієї Конвенції, а потім на регулярній основі з урахуванням результатів такого перегляду вона приймає, при необхідності, відповідні заходи, націлені на підвищення ефективності діяльності механізму.

4. Договірні Сторони переглядають питання про зміцнення наявних фінансових установ у цілях надання фінансових ресурсів для збереження і сталого використання біологічного різноманіття.

Стаття 22

Зв'язок з іншими міжнародними конвенціями

1. Положення цієї Конвенції не порушують права і обов'язки будь-якої Договірної Сторони, які виходять із будь-якої діючої міжнародної угоди, за винятком випадків, коли в результаті виконання цих прав і зобов'язань спричиняється серйозна шкода і загроза біологічному різноманіттю.

2. У тому, що стосується морського середовища, Договірні Сторони виконують положення цієї Конвенції, не вступаючи у протиріччя щодо прав і зобов'язань країн, передбачених морським правом.

Стаття 23

Конференція Сторін

1. Цим встановлюється Конференція Сторін. Перше засідання Конференції Сторін скликається Виконавчим директором Програми Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища не пізніше, ніж через один рік після вступу цієї Конвенції в силу.

Після цього звичайні засідання проводяться з періодичністю, яку Конференція Сторін встановить на першому засіданні.

2. Позачергові засідання Конференції Сторін скликаються у випадках, коли Конференція вважає це необхідним або за письмовим проханням будь-якої з Сторін, при умові, що на протязі шести місяців після направлення секретаріатом прохання на їх адресу, це прохання підтримується не менше, ніж третьою Сторін.

3. Конференція Сторін консенсусом узгоджує і приймає свої правила процедури і правила процедури будь-яких допоміжних органів, які вона може встановити, а також фінансові правила, що регулюють фінансування секретаріату. На кожному черговому засіданні вона затверджує бюджет на фінансовий період до наступного чергового засідання.

4. Конференція Сторін наглядає за впровадженням цієї Конференції і з цією метою:

a) встановлює форму і періодичність передачі інформації, що подається на розгляд відповідно до статті 26, і розглядає таку інформацію, а також звіти, що подаються будь-яким допоміжним органом;

b) розглядає наукові, технічні і технологічні рекомендації щодо біологічного різноманіття, що подаються відповідно до статті 25;

c) розглядає і приймає, при необхідності, протоколи відповідно до статті 28;

d) розглядає і приймає, при необхідності, поправки до цієї Конвенції і її додатків відповідно до статей 29 і 30;

e) розглядає поправки до будь-якого протоколу, а також до будь-яких додатків до нього, і, при наявності відповідного рішення, рекомендує їх прийняття Сторонам цього протоколу;

f) розглядає і приймає, при необхідності, відповідно до статті 30 додаткові додатки до цієї Конвенції;

g) встановлює такі допоміжні органи, зокрема, для консультацій з науково-технічних питань, які вважають необхідними для впровадження цієї Конвенції;

h) встановлює через секретаріат зв'язок з виконавчими органами конвенцій, які розглядають питання, охоплені цією Конвенцією, з метою відпрацювання відповідних форм співробітництва з ними; і

i) розглядає і приймає будь-які допоміжні заходи, які можуть стати потрібними для досягнення цілей цієї Конвенції з урахуванням досвіду, набутого в процесі її здійснення.

5. Організація Об'єднаних Націй, її спеціальні установи і Міжнародне агентство з атомної енергетики, а також будь-яка країна, яка не є Стороною цієї Конвенції, можуть бути представлені на засіданнях Конференції Сторін як спостерігачі. Будь-які інші органи або установи, урядові або неурядові, які мають досвід у галузях щодо збереження і сталого використання біологічного різноманіття, які поінформували секретаріат про своє бажання бути представленими, як спостерігачі, на засіданні Конференції Сторін, можуть бути допущеними, якщо проти цього не суперечитиме не менше однієї третини присутніх на засіданні Сторін. Доступ і участь спостерігачів регулюються правилами процедури, які прийняті Конференцією Сторін.

Стаття 24

Секретаріат

1. Цим встановлюється секретаріат. Його функції:

- a) організація і обслуговування засідань Конференції Сторін, як зазначено у статті 23;
- b) виконання функцій, покладених на нього будь-яким протоколом;
- c) підготовка звітів щодо виконання його функцій відповідно до цієї Конвенції і подання їх Конференції Сторін;
- d) координація діяльності з іншими відповідними міжнародними органами і, зокрема, укладення таких адміністративних і договірних угод які можуть бути потрібними для ефективного виконання його функцій; і
- e) виконання таких інших функцій, які можуть бути визначені Конференцією Сторін.

2. На своєму першому засіданні Конференція Сторін визначає секретаріат з тих існуючих компетентних міжнародних організацій, які висловили своє бажання виконувати функції секретаріату відповідно до цієї Конвенції.

Стаття 25

Допоміжний орган з наукових, технічних і технологічних консультацій

1. Цим встановлюється допоміжний орган щодо надання наукових, технічних і технологічних консультацій з метою забезпечення Конференції Сторін і, при необхідності, інших її допоміжних органів своєчасними консультаціями у зв'язку з впровадженням цієї Конвенції. Цей орган є відкритим для участі всіх Сторін і має багатогалузевий характер. До нього входять представники уряду, які компетентні у відповідній галузі знань. Він регулярно подає Конференції Сторін звіти з усіх аспектів своєї роботи.

2. Під керівництвом і відповідно до провідних принципів, викладених Конференцією Сторін, і за її запитом цей орган:

- a) забезпечує науково-технічними оцінками стан біологічного різноманіття;
- b) готує наукові і технічні оцінки наслідків типів заходів, прийнятих відповідно до положень цієї Конвенції;
- c) визначає нові, ефективні і найсучасніші технології і "ноу-хау" у галузі збереження і сталого використання біологічного різноманіття і надає рекомендації стосовно шляхів і засобів розробки і/або передачі таких технологій;
- d) надає консультації з наукових програм і міжнародного співробітництва у галузі досліджень і розробок, пов'язаних із збереженням і сталим використанням біологічного різноманіття; і

е) надає відповіді на питання з наукового, технічного, технологічного і методологічного характеру, які можуть бути поставлені перед органом Конференції Сторін і її допоміжними органами.

3. Функції, стосунки, організація і характер діяльності органу можуть надалі визначатися Конференцією Сторін.

Стаття 26

Звіти

Кожна Договірна Сторона з періодичністю, визначеною Конференцією Сторін, надає Конференції Сторін звіти щодо заходів, прийнятих нею для впровадження цієї Конвенції, і ефективності з точки зору досягнення цілей цієї Конвенції.

Стаття 27

Урегулювання Спорів

1. У випадку виникнення спору між Договірними Сторонами відносно інтерпретації або вживання цієї Конвенції зацікавлені Сторони домагаються рішення шляхом переговорів.

2. Якщо зацікавлені Сторони не можуть досягти згоди шляхом переговорів, вони можуть спільно просити допомогти у третьої сторони або звернутися до неї з проханням щодо посередництва.

3. Під час ратифікації, прийняття, схвалення або приєднання до цієї Конвенції або в будь-який час країна або регіональна організація економічної інтеграції можуть направити Депозитарію письмову заяву, що відносно спору, який не був вирішений відповідно до пункту 1 або пункту 2 вище, вони визнають один або обидва з наступних засобів урегулювання спору як обов'язкових:

а) арбітраж відповідно до процедури, викладеної у частині 1 додатка II;

б) передачу спору до Міжнародного Суду.

4. Якщо сторони спору не визнали, як зазначено у пункті 3 вище, однакову або будь-яку процедуру, тоді спір розглядається на основі узгодженої процедури відповідно до частини 2 додатка II, якщо сторони не домовились про інше.

5. Положення цієї статті застосовуються відносно будь-якого протоколу, якщо у цьому протоколі не передбачено інше.

Стаття 28

Прийняття протоколів

1. Договірні Сторони співробітничать у розробці і прийнятті протоколів до цієї Конвенції.

2. Протоколи приймаються на засіданні Конференції Сторін.

3. Текст будь-якого пропонованого протоколу секретаріатом направляється Договірним Сторонам не пізніше, ніж за шість місяців до проведення такого засідання.

Стаття 29

Поправки до Конвенції або протоколів

1. Будь-яка Договірна Сторона може пропонувати поправки до цієї Конвенції. Будь-яка Сторона протоколу може пропонувати поправки до цього протоколу.

2. Поправки до цієї Конвенції приймаються на засіданні Конференції Сторін. Поправки до будь-якого протоколу приймаються на засіданні Сторін відповідного протоколу. Текст будь-якої запропонованої поправки до цієї Конвенції або до будь-якого протоколу, якщо у цьому протоколі не передбачено інше, секретаріатом направляється Сторонам, які розглядають документ, не пізніше, ніж за шість місяців до проведення засідання, на якому пропонується його прийняття. Секретаріат також направляє текст пропонованих поправок всім, хто підписав цю Конвенцію для інформації.

3. Сторони докладають всіх зусиль для досягнення згоди щодо будь-якої запропонованої поправки до цієї Конвенції або до будь-якого протоколу шляхом консенсусу. Якщо всі зусилля досягнути консенсусу вичерпані, а згоди не досягнуто, тоді як останній засіб, поправка приймається більшістю в дві третини голосів, присутніх на засіданні, які брали участь в голосуванні Сторін, які розглядають документ, і передається на розгляд Депозитарієм всім Сторонам для ратифікації, прийняття або схвалення.

4. Повідомлення про ратифікацію, прийняття або схвалення поправок направляється письмово Депозитарію. Поправки, прийняті до пункту 3 вище, вступають в силу до тих Сторін, які погодились з ними, на дев'яностий день після здачі на зберігання документів щодо ратифікації, прийняття або схвалення не менше двох третіх Договірних Сторін цієї Конвенції або Сторін відповідного протоколу, якщо у цьому протоколі не передбачено інше. Після цього поправка вступає в силу для будь-якої іншої Сторони на дев'яностий день після здачі цією Стороною на збереження документа щодо ратифікації, прийняття або схвалення цих поправок.

5. Для цілей цієї статті "присутні і голосуючі Сторони" означає Сторони, які присутні і голосують "за" або "проти".

Стаття 30

Прийняття додатків і внесення до них поправок

1. Додатки до цієї Конвенції або будь-який протокол є невід'ємною частиною цієї Конвенції або такого протоколу, і якщо не передбачено інше, посилання на цю Конвенцію або на протоколи до неї становить у той же час посилання на будь-які додатки до них. Такі додатки обмежуються процедурними, науковими, технічними і адміністративними питаннями.

2. Якщо яким-небудь протоколом не передбачено інше стосовно додатків до нього, то вживаються наступні процедури пропозиції, прийняття або вступу в силу додаткових

додатків до цієї Конвенції або додатків до будь-якого протоколу:

а) додатки до цієї Конвенції або до будь-якого протоколу пропонуються і приймаються відповідно до процедури, викладеної у статті 29;

б) будь-яка Сторона, яка не може схвалити додатковий додаток до цієї Конвенції або додаток до будь-якого протоколу, Стороною якого вона є, ця Сторона повідомляє про це Депозитарій письмово протягом одного року з дати повідомлення Депозитарієм про її прийняття. Депозитарій негайно повідомляє всі Сторони про будь-яке таке одержане повідомлення. Сторона може у будь-який час відкликати попередню заяву щодо заперечення, після цього додаток вступає в силу для цієї Сторони відповідно до пункту с) нижче.

с) по закінченні одного року з дати повідомлення Депозитарієм про прийняття додаток вступає в силу для всіх Сторін цієї Конвенції або будь-якого протоколу, які не подали повідомлення відповідно до положення підпункту б) вище.

3. Пропозиція, прийняття і вступ в силу поправок до додатків до цієї Конвенції або до будь-якого протоколу регулюється тією ж процедурою, яка встановлена для пропозиції, прийняття і вступу в силу додатків до Конвенції або додатків до будь-якого протоколу.

4. Якщо додатковий додаток або поправка до додатка залежить від внесення поправки до цієї Конвенції або будь-якого протоколу, тоді такий додатковий додаток або поправка вступає в силу після вступу в силу поправки до цієї Конвенції або до відповідного протоколу.

Стаття 31

Право голосу

1. За винятком випадку, зазначеного у пункті 2 нижче, кожна Договірна Сторона цієї Конвенції або будь-якого протоколу має один голос.

2. Регіональні організації економічної інтеграції, у питаннях, які входять до їх компетенції, користуються своїм правом голосу відповідно до кількості голосів, рівних кількості їх країн-членів, які є Договірними Сторонами Конвенції або відповідного протоколу. Такі організації не користуються своїм правом голосу, якщо їх країни-члени користуються своїм правом голосу і навпаки.

Стаття 32

Зв'язок між цією Конвенцією і протоколами до неї

1. Країна або регіональна організація економічної інтеграції може стати Стороною будь-якого протоколу у випадку, коли вона є або стає у той же час Договірною Стороною цієї Конвенції.

2. Рішення відповідно до будь-якого протоколу приймаються тільки Сторонами цього протоколу. Будь-яка Договірна Сторона, яка не ратифікувала, не прийняла або не схвалила протокол, може приймати участь як спостерігач у будь-якому засіданні Сторін цього протоколу.

Статті 33

Підписання

Ця Конвенція відкрита для підписання усіма країнами і будь-якою регіональною організацією економічної інтеграції у Ріо-де-Жанейро з 5 червня 1992 року по 14 червня 1992 рік, а також у Центральних установах Організації Об'єднаних Націй у Нью-Йорку з 15 червня 1992 року по 4 липня 1993 рік.

Стаття 34

Ратифікація, прийняття або схвалення

1. Ця Конвенція і будь-який протокол є предметом ратифікації, прийняття або схвалення країнами і регіональними організаціями економічної інтеграції. Документи про ратифікацію, прийняття або схвалення здаються на зберігання Депозитарію.

2. Будь-яка організація, як зазначено у пункті 1 вище, яка стає Договірною Стороною цієї Конвенції або будь-якого протоколу, у той час, коли ні одна з її країн-членів не є Договірною Стороною, зв'язана усіма зобов'язаннями, які виходять відповідно з Конвенції або протоколу. У випадку, коли одна або кілька країн-членів такої організації є Договірними Сторонами Конвенції або відповідного протоколу, така організація і країни-члени приймають рішення відносно відповідної відповідальності щодо виконання своїх зобов'язань, які виходять з Конвенції або відповідного протоколу. У таких випадках організація і країни-члени не можуть одночасно здійснювати права, які виходять з Конвенції або відповідно до протоколу.

3. У своїх документах про ратифікацію, прийняття або схвалення організації, згадані у пункті 1 вище, заявляють про сферу своєї компетенції відносно питань, які регулюються Конвенцією або відповідним протоколом. Ці організації також інформують Депозитарій щодо будь-якої відповідної зміни сфери їх компетенції.

Стаття 35

Приєднання

1. Ця Конвенція і будь-який протокол відкриті для приєднання країн і регіональних організацій економічної інтеграції з дати, коли Конвенція або відповідний протокол закриваються для підписання. Документи про приєднання здаються на зберігання Депозитарію.

2. У своїх документах про приєднання організації, згадані у пункті 1 вище, заявляють про сферу своєї компетенції відносно питань, які регулюються Конвенцією або відповідним протоколом. Ці організації також інформують Депозитарій стосовно будь-якої відповідної зміни сфери своєї компетенції.

3. Положення пункту 2 статті 34 стосуються регіональних організацій економічної інтеграції, які приєднуються до цієї Конвенції або будь-якого протоколу.

Стаття 36

Вступ в силу

1. Ця Конвенція вступає в силу на дев'яностий день з дати здачі на зберігання тридцятого документа про ратифікацію, прийняття, схвалення або приєднання.

2. Будь-який протокол вступає в силу на дев'яностий день з дати здачі на зберігання такої кількості документів про ратифікацію, прийняття, схвалення або приєднання, яка вказана у цьому протоколі.

3. Для кожної Договірної Сторони, яка ратифікує, приймає або схвалює цю Конвенцію, або приєднується до неї після здачі на зберігання тридцятого документа про ратифікацію, прийняття, схвалення або приєднання, Конвенція вступає в силу на дев'яностий день після здачі на зберігання такою Договірною Стороною свого документа про ратифікацію, прийняття, схвалення або приєднання.

4. Будь-який протокол, за винятком, коли передбачено інше у такому протоколі, вступає в силу для Договірної Сторони, яка ратифікує, приймає або схвалює цей протокол, або приєднується до нього після його вступу в силу, відповідно до пункту 2 вище, на дев'яностий день після дати здачі на зберігання цієї Договірною Стороною свого документа про ратифікацію, прийняття, схвалення або приєднання або з дати, коли Конвенція вступає в силу для цієї Договірної Сторони, в залежності від того, що настане пізніше.

5. Для цілей пунктів 1 і 2 вище будь-який документ, який здається на зберігання регіональною організацією економічної інтеграції, не враховується як додатковий до документів, які здані на зберігання країнами-членами такої організації.

Стаття 37

Застереження

Ніякі застереження до цієї Конвенції не допускаються.

Стаття 38

Вихід

1. У будь-який час по закінченню двох років з дати вступу цієї Конвенції в силу для будь-якої Договірної Сторони ця Договірна Сторона може вийти з Конвенції за допомогою письмового повідомлення Депозитарія.

2. Будь-який вихід вступає в силу по закінченні одного року з дати одержання повідомлення Депозитарієм або такою пізнішою датою, яка може вказуватися у повідомленні про вихід.

3. Будь-яка Договірна Сторона, яка виходить з цієї Конвенції, вважається такою, що вийшла з будь-якого протоколу, Стороною якого вона є.

Стаття 39

Тимчасовий порядок фінансування

У випадку його повної перебудови відповідно до положень статті 21, Фонд глобального навколишнього середовища Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй, Програма Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища і Міжнародний Банк реконструкції і розвитку є організаційною структурою, як зазначено у статті 21, на тимчасовій основі у період між вступом у силу цієї Конвенції і першим засіданням Конференції Сторін або до того часу, поки Конференція Сторін відповідно до статті 21 не визначить таку організаційну структуру.

Стаття 40

Тимчасові заходи щодо секретаріату

Секретаріат, створення якого забезпечується Виконавчим директором Програми Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища, є секретаріатом, як зазначено у пункті 2 статті 24, на тимчасовій основі у період між вступом в силу цієї Конвенції і першим засіданням Конференції Сторін.

Стаття 41

Депозитарій

Функції Депозитарію цієї Конвенції і будь-яких протоколів виконує Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 42

Автентичні тексти

Оригінал цієї Конвенції, тексти якого англійською, арабською, іспанською, китайською, російською і французькою мовами є однаково автентичними, здається на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй.

На засвідчення цього ми, що нижче підписалися, належним чином уповноважені, підписали цю Конвенцію.

Здійснено у Ріо-де-Жанейро 5 червня 1992 року.

Публікується без додатків.

Конвенція о биологическом разнообразии

(Рио-де-Жанейро, 5 июня 1992 года)

Преамбула

Договаривающиеся Стороны,

сознавая непреходящую ценность биологического разнообразия, а также экологическое, генетическое, социальное, экономическое, научное, воспитательное,

культурное, рекреационное и эстетическое значение биологического разнообразия и его компонентов,

сознавая также большое значение биологического разнообразия для эволюции и сохранения поддерживающих жизнь систем биосферы,

подтверждая, что сохранение биологического разнообразия является общей задачей всего человечества,

вновь подтверждая, что государства обладают суверенными правами на свои собственные биологические ресурсы,

подтверждая также, что государства несут ответственность за сохранение своего биологического разнообразия и устойчивое использование своих биологических ресурсов,

будучи озабочены тем, что биологическое разнообразие существенно сокращается в результате некоторых видов человеческой деятельности,

осознавая общую нехватку информации и знаний, касающихся биологического разнообразия, и настоятельную необходимость в развитии научного, технического и организационного потенциала с целью обеспечить общее понимание этой проблемы, что послужит основой для планирования и осуществления соответствующих мер,

отмечая, что необходимо предвидеть, предотвращать и устранять причины значительного сокращения или утраты биологического разнообразия в их источнике,

отмечая также, что в тех случаях, когда существует угроза значительного сокращения или утраты биологического разнообразия, отсутствие неоспоримых научных фактов не должно служить причиной отсрочки принятия мер для устранения или сведения к минимуму такой угрозы,

отмечая далее, что основным условием сохранения биологического разнообразия является сохранение *in-situ* экосистем и естественных мест обитания, поддержание и восстановление жизнеспособных популяций видов в их естественных условиях,

отмечая далее, что принятие мер *ex-situ*, предпочтительно в стране происхождения, также имеет важное значение,

признавая большую и традиционную зависимость многих местных общин и коренного населения, являющихся хранителями традиционного образа жизни, от биологических ресурсов, и желательность совместного пользования на справедливой основе выгодами, связанными с использованием традиционных знаний, нововведений и практики, имеющих отношение к сохранению биологического разнообразия и устойчивому использованию его компонентов,

признавая также жизненно важную роль женщин в деле сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия и подтверждая необходимость полномасштабного участия женщин в выработке и осуществлении на всех уровнях политики, направленной на сохранение биологического разнообразия,

подчеркивая значение и необходимость поощрения международного, регионального и глобального сотрудничества между государствами и межправительственными

организациями и негосударственным сектором в деле сохранения биологического разнообразия и устойчивого использования его компонентов,

признавая, что путем предоставления новых и дополнительных финансовых ресурсов и обеспечения надлежащего доступа к соответствующим технологиям можно будет существенно расширить имеющиеся в мире возможности для решения проблемы утраты биологического разнообразия,

признавая далее, что требуется специальное положение для того, чтобы удовлетворить потребности развивающихся стран, включая предоставление новых и дополнительных финансовых ресурсов и обеспечение надлежащего доступа к соответствующим технологиям,

отмечая в связи с этим особые условия наименее развитых стран и малых островных государств,

признавая, что сохранение биологического разнообразия требует значительных капиталовложений и что ожидается получение большого числа экологических, экономических и социальных выгод от таких капиталовложений,

признавая, что экономическое и социальное развитие и ликвидация бедности являются первейшими и главенствующими задачами развивающихся стран,

сознавая, что сохранение и устойчивое использование биологического разнообразия имеет решающее значение для удовлетворения потребностей в продовольствии и здравоохранении, а также других потребностей растущего населения Земли и что доступ как к генетическим ресурсам, так и технологиям и их совместное использование имеют важное значение для решения этих задач,

отмечая, что в конечном итоге сохранение и устойчивое использование биологического разнообразия укрепит дружеские отношения между государствами и будет содействовать укреплению мира для всего человечества,

желая укрепить и дополнить существующие международные соглашения о сохранении биологического разнообразия и устойчивом использовании его компонентов, и

преисполненные решимости сохранить и устойчиво использовать биологическое разнообразие в интересах нынешнего и будущих поколений,

договорились о нижеследующем:

Статья 1

Цели

Целями настоящей Конвенции, к достижению которых надлежит стремиться согласно ее соответствующим положениям, являются сохранение биологического разнообразия, устойчивое использование его компонентов и совместное получение на справедливой и равной основе выгод, связанных с использованием генетических ресурсов, в том числе путем предоставления необходимого доступа к генетическим ресурсам и путем надлежащей передачи соответствующих технологий с учетом всех прав на такие ресурсы

и технологии, а также путем должного финансирования.

Статья 2

Использование терминов

Для целей настоящей Конвенции:

"Биологическое разнообразие" означает вариабельность живых организмов из всех источников, включая, среди прочего, наземные, морские и иные водные экосистемы и экологические комплексы, частью которых они являются; это понятие включает в себя разнообразие в рамках вида, между видами и разнообразие экосистем.

"Биологические ресурсы" включают генетические ресурсы, организмы или их части, популяции или любые другие биотические компоненты экосистем, имеющие фактическую или потенциальную полезность или ценность для человечества.

"Биотехнология" означает любой вид технологии, связанный с использованием биологических систем, живых организмов или их производных для изготовления или изменения продуктов или процессов с целью их конкретного использования.

"Страна происхождения генетических ресурсов" означает страну, которая обладает этими генетическими ресурсами в условиях *in-situ*.

"Страна, предоставляющая генетические ресурсы" означает страну, предоставляющую генетические ресурсы, собранные из источников *in-situ*, включая популяции как диких, так и одомашненных видов, либо полученные из источников *ex-situ*, независимо от того, происходят они из этой страны или нет.

"Одомашненные или культивируемые виды" означают виды, на процесс эволюции которых оказывает воздействие человек в целях удовлетворения своих потребностей.

"Экосистема" означает динамичный комплекс сообществ растений, животных и микроорганизмов, а также их неживой окружающей среды, взаимодействующих как единое функциональное целое.

"Сохранение *ex-situ*" означает сохранение компонентов биологического разнообразия вне их естественных мест обитания.

"Генетический материал" означает любой материал растительного, животного, микробного или иного происхождения, содержащий функциональные единицы наследственности.

"Генетические ресурсы" означают генетический материал, представляющий фактическую или потенциальную ценность.

"Место обитания" означает тип местности или место естественного обитания того или иного организма или популяции.

"Условия *in-situ*" означают условия, в которых существуют генетические ресурсы в рамках экосистем и естественных мест обитания, а применительно к одомашненным или культивируемым видам - в той среде, в которой они приобрели свои отличительные

признаки.

"Сохранение in-situ" означает сохранение экосистем и естественных мест обитания, а также поддержание и восстановление жизнеспособных популяций видов в их естественной среде, а применительно к одомашненным или культивируемым видам - в той среде, в которой они приобрели свои отличительные признаки.

"Охраняемый район" означает географически обозначенную территорию, которая выделяется, регулируется и используется для достижения конкретных природоохранных целей.

"Региональная организация экономической интеграции" означает организацию, созданную суверенными государствами данного региона, которой ее государства - члены передали полномочия по вопросам, регулируемым настоящей Конвенцией, и которая должным образом уполномочена в соответствии с ее внутренними процедурами подписывать, ратифицировать, принимать, одобрять Конвенцию или присоединяться к ней.

"Устойчивое использование" означает использование компонентов биологического разнообразия таким образом и такими темпами, которые не приводят в долгосрочной перспективе к истощению биологического разнообразия, тем самым сохраняя его способность удовлетворять потребности нынешнего и будущих поколений и отвечать их чаяниям.

"Технология" включает биотехнологию.

Статья 3

Принцип

В соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций ([995 010](#)) и принципами международного права государства имеют суверенное право разрабатывать свои собственные ресурсы согласно своей политике в области окружающей среды и несут ответственность за обеспечение того, чтобы деятельность в рамках их юрисдикции или под их контролем не наносила ущерба окружающей среде других государств или районов за пределами действия национальной юрисдикции.

Статья 4

Сфера юрисдикции

При условии соблюдения прав других государств и если в настоящей Конвенции явно не предусмотрено иное, положения настоящей Конвенции применяются в отношении каждой Договаривающейся Стороны:

а) в том, что касается компонентов биологического разнообразия в пределах ее национальной юрисдикции; и

б) в том, что касается процессов и деятельности, независимо от места проявления их последствий, осуществляемых под ее юрисдикцией или контролем, как в пределах ее национальной юрисдикции, так и за пределами национальной юрисдикции.

Статья 5

Сотрудничество

Каждая Договаривающаяся Сторона, насколько это возможно и уместно, сотрудничает с другими Договаривающимися Сторонами прямо или, если это уместно, через компетентные международные организации в отношении районов за пределами национальной юрисдикции и по другим вопросам, представляющим взаимный интерес, в целях сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия.

Статья 6

Общие меры по сохранению и устойчивому использованию

Каждая Договаривающаяся Сторона в соответствии с ее конкретными условиями и возможностями:

- a) разрабатывает национальные стратегии, планы или программы сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия или адаптирует с этой целью существующие стратегии, планы или программы, которые отражают, в частности, изложенные в настоящей Конвенции меры, относящиеся к соответствующей Договаривающейся Стороне; и
- b) предусматривает, насколько это возможно и целесообразно, меры по сохранению и устойчивому использованию биологического разнообразия в соответствующих секторальных или межсекторальных планах, программах и политике.

Статья 7

Определение и мониторинг

Каждая Договаривающаяся Сторона, насколько это возможно и целесообразно, в частности, для целей статей 8-10:

- a) определяет компоненты биологического разнообразия, имеющие важное значение для его сохранения и устойчивого использования, с учетом ориентировочного перечня категорий, приведенного в Приложении I;
- b) посредством отбора образцов и других методов осуществляет мониторинг компонентов биологического разнообразия, определенных в соответствии с подпунктом "a" выше, уделяя особое внимание тем, которые требуют принятия неотложных мер по сохранению, а также тем, которые открывают наибольшие возможности для устойчивого использования;
- c) определяет процессы и категории деятельности, которые оказывают или могут оказывать значительное неблагоприятное воздействие на сохранение и устойчивое использование биологического разнообразия, и осуществляет мониторинг их последствий посредством отбора образцов и других методов; и
- d) собирает и систематизирует тем или иным образом данные, полученные в результате мероприятий по определению и мониторингу в соответствии с подпунктами "a", "b" и "c"

выше.

Статья 8

Сохранение in-situ

Каждая Договаривающаяся Сторона, насколько это возможно и целесообразно:

а) создает систему охраняемых районов или районов, в которых необходимо принимать специальные меры для сохранения биологического разнообразия;

б) разрабатывает, при необходимости, руководящие принципы отбора, создания и рационального использования охраняемых районов или районов, в которых необходимо принимать специальные меры для сохранения биологического разнообразия;

в) регулирует или рационально использует биологические ресурсы, имеющие важное значение для сохранения биологического разнообразия в охраняемых районах или за их пределами, для обеспечения их сохранения и устойчивого использования;

г) содействует защите экосистем, естественных мест обитания и сохранению жизнеспособных популяций видов в естественных условиях;

д) поощряет экологически обоснованное и устойчивое развитие в районах, прилегающих к охраняемым районам, в целях содействия охране этих районов;

е) принимает меры по реабилитации и восстановлению деградировавших экосистем и содействует восстановлению находящихся в опасности видов, в частности, посредством разработки и осуществления планов и других стратегий рационального использования;

ж) устанавливает или поддерживает средства регулирования, контроля или ограничения риска, связанного с использованием и высвобождением живых измененных организмов, являющихся результатом биотехнологии, которые могут иметь вредные экологические последствия, способные оказать воздействие на сохранение и устойчивое использование биологического разнообразия, с учетом также опасности для здоровья человека;

з) предотвращает интродукцию чужеродных видов, которые угрожают экосистемам, местам обитания или видам, контролирует или уничтожает такие чужеродные виды;

и) стремится создавать условия, необходимые для обеспечения совместимости существующих способов использования с сохранением биологического разнообразия и устойчивым использованием его компонентов;

й) в соответствии со своим национальным законодательством обеспечивает уважение, сохранение и поддержание знаний, нововведений и практики коренных и местных общин, отражающих традиционный образ жизни, которые имеют значение для сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия, способствует их более широкому применению с одобрения и при участии носителей таких знаний, нововведений и практики, а также поощряет совместное пользование на справедливой основе выгодами, вытекающими из применения таких знаний, нововведений и практики;

k) разрабатывает или осуществляет необходимые законодательные нормы и/или другие регулирующие положения для охраны находящихся в опасности видов и популяций;

l) в случаях, когда согласно статье 7 установлен факт существенного неблагоприятного воздействия на биологическое разнообразие, регламентирует или регулирует соответствующие процессы и категории деятельности; и

m) сотрудничает в оказании финансовой и иной поддержки мерам сохранения in-situ, изложенным в подпунктах "a"-"l" выше, особенно в развивающихся странах.

Статья 9

Сохранение ex-situ

Каждая Договаривающаяся Сторона, насколько это возможно и целесообразно, и, в первую очередь, в целях дополнения мер in-situ:

a) принимает меры для сохранения ex-situ компонентов биологического разнообразия, предпочтительно в стране происхождения таких компонентов;

b) создает и поддерживает условия для сохранения и исследования ex-situ растений, животных и микроорганизмов, предпочтительно в стране происхождения генетических ресурсов;

c) принимает меры для восстановления и реабилитации находящихся в опасности видов и для их реинтродукции в места их естественного обитания при соответствующих условиях;

d) регламентирует и регулирует сбор биологических ресурсов из естественных мест обитания для целей сохранения ex-situ, с тем чтобы не создавать угрозу для экосистем и популяций видов in-situ, за исключением случаев, когда требуется принятие специальных временных мер ex-situ в соответствии с подпунктом "c" выше; и

e) сотрудничает в оказании финансовой и иной поддержки мерам сохранения ex-situ, изложенным в подпунктах "a"-"d" выше, а также в создании и поддержании условий для сохранения ex-situ в развивающихся странах.

Статья 10

Устойчивое использование компонентов биологического разнообразия

Каждая Договаривающаяся Сторона, насколько это возможно и целесообразно:

a) предусматривает рассмотрение вопросов сохранения и устойчивого использования биологических ресурсов в процессе принятия решений на национальном уровне;

b) принимает меры в области использования биологических ресурсов, с тем чтобы предотвратить или свести к минимуму неблагоприятное воздействие на биологическое разнообразие;

с) сохраняет и поощряет традиционные способы использования биологических ресурсов в соответствии со сложившимися культурными обычаями, которые совместимы с требованиями сохранения или устойчивого использования;

д) оказывает местному населению поддержку в разработке и осуществлении мер по исправлению положения в пострадавших районах, в которых произошло сокращение биологического разнообразия; и

е) поощряет сотрудничество между правительственными органами и частным сектором своей страны в разработке методов устойчивого использования биологических ресурсов.

Статья 11

Меры стимулирования

Каждая Договаривающаяся Сторона принимает, насколько это возможно и целесообразно, оправданные с экономической и социальной точек зрения меры, стимулирующие сохранение и устойчивое использование компонентов биологического разнообразия.

Статья 12

Исследования и подготовка кадров

Договаривающиеся Стороны с учетом особых потребностей развивающихся стран:

а) разрабатывают и осуществляют программы научно-технического обучения и подготовки кадров для осуществления мер по определению, сохранению и устойчивому использованию биологического разнообразия и его компонентов и оказывают поддержку такому обучению и подготовке кадров для удовлетворения конкретных потребностей развивающихся стран;

б) поощряют и стимулируют исследования, содействующие сохранению и устойчивому использованию биологического разнообразия, особенно в развивающихся странах, в частности, в соответствии с решениями Конференции Сторон, принимаемыми на основе рекомендаций Вспомогательного органа по научным, техническим и технологическим консультациям; и

с) в соответствии с положениями статей 16, 18 и 20 поощряют использование научных результатов, полученных в ходе исследований биологического разнообразия, при разработке методов сохранения и устойчивого использования биологических ресурсов и сотрудничают в использовании таких результатов.

Статья 13

Просвещение и повышение осведомленности общественности

Договаривающиеся Стороны:

а) поощряют и стимулируют понимание важного значения сохранения биологического разнообразия и требуемых для этого мер, а также его пропаганду через средства массовой

информации и включение этих вопросов в учебные программы; и

b) сотрудничают, в соответствующих случаях, с другими государствами и международными организациями в разработке учебных программ и программ в области повышения осведомленности общественности по вопросам сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия.

Статья 14

Оценка воздействия и сведение к минимуму неблагоприятных последствий

1. Каждая Договаривающаяся Сторона, насколько это возможно и целесообразно:

a) внедряет соответствующие процедуры, требующие проведения экологической экспертизы своих предлагаемых проектов, которые могут оказывать существенное неблагоприятное воздействие на биологическое разнообразие, в целях предупреждения или сведения к минимуму таких последствий и, когда это целесообразно, обеспечивает возможности для участия общественности в таких процедурах;

b) принимает соответствующие меры для обеспечения должного учета экологических последствий своих программ и политики, которые могут оказывать существенное неблагоприятное воздействие на биологическое разнообразие;

c) содействует на основе взаимности уведомлению, обмену информацией и проведению консультаций о деятельности в рамках ее юрисдикции или под ее контролем, которая может оказывать существенное неблагоприятное воздействие на биологическое разнообразие в других государствах или районах за пределами национальной юрисдикции, путем поощрения заключения, в соответствующих случаях, двусторонних, региональных или многосторонних соглашений;

d) в случае неизбежной или серьезной опасности или ущерба, источники которых находятся под ее юрисдикцией или контролем, для биологического разнообразия в районе под юрисдикцией других государств или в районах за пределами национальной юрисдикции, немедленно уведомляет государства, которые могут пострадать от такой опасности или ущерба, а также принимает меры по предотвращению или сведению к минимуму такой опасности или ущерба; и

e) содействует национальным мероприятиям на случай экстренного реагирования на действия или события, вызванные естественными или иными причинами, которые представляют серьезную и неизбежную угрозу биологическому разнообразию, и поощряет международное сотрудничество, дополняющее такие национальные усилия, и, где это целесообразно и согласовано с заинтересованными государствами или региональными организациями экономической интеграции, разрабатывает совместные планы на случай чрезвычайных обстоятельств.

2. Конференция Сторон рассматривает на основе проводимых исследований вопрос об ответственности и исправлении положения, включая восстановление и компенсацию за ущерб, наносимый биологическому разнообразию, за исключением тех случаев, когда такая ответственность является чисто внутренним вопросом.

Статья 15

Доступ к генетическим ресурсам

1. В силу признания суверенных прав государств на свои природные ресурсы право определять доступ к генетическим ресурсам принадлежит национальным правительствам и регулируется национальным законодательством.

2. Каждая Договаривающаяся Сторона стремится создавать условия для облегчения доступа к генетическим ресурсам в целях экологически безопасного использования другими Договаривающимися Сторонами и не налагать ограничений, которые противоречат целям настоящей Конвенции.

3. Для целей настоящей Конвенции к генетическим ресурсам, предоставляемым Договаривающейся Стороной, о которых упоминается в настоящей статье и в статьях 16 и 19, относятся лишь те, которые предоставлены Договаривающимися Сторонами, являющимися странами происхождения таких ресурсов, либо Сторонами, получившими эти генетические ресурсы в соответствии с настоящей Конвенцией.

4. Доступ, в случае его предоставления, обеспечивается на взаимно согласованных условиях и регулируется положениями настоящей статьи.

5. Доступ к генетическим ресурсам регулируется на основе предварительного обоснованного согласия Договаривающейся Стороны, предоставляющей такие ресурсы, если эта Сторона не решит иначе.

6. Каждая Договаривающаяся Сторона стремится подготавливать и проводить научные исследования, основанные на генетических ресурсах, которые предоставлены другими Договаривающимися Сторонами, при полном их участии и, когда это возможно, в таких Договаривающихся Сторонах.

7. Каждая Договаривающаяся Сторона принимает надлежащие законодательные, административные или политические меры и в соответствии со статьями 16 и 19 и, когда это необходимо, через механизм финансирования, созданных согласно статьям 20 и 21, в целях совместного использования на справедливой и равной основе результатов исследований и разработок, а также выгод от коммерческого и иного применения генетических ресурсов с Договаривающейся Стороной, предоставляющей такие ресурсы. Такое совместное использование осуществляется на взаимно согласованных условиях.

Статья 16

Доступ к технологии и ее передача

1. Каждая Договаривающаяся Сторона, признавая, что технология включает биотехнологию и что как доступ к технологии, так и ее передача между Договаривающимися Сторонами являются важными элементами достижения целей настоящей Конвенции, обязуется в соответствии с положениями настоящей статьи предоставлять и/или облегчать другим Договаривающимся Сторонам доступ к технологиям, которые имеют отношение к сохранению и устойчивому использованию биологического разнообразия или предполагают использование генетических ресурсов и не наносят существенного ущерба окружающей среде, а также передачу им таких

технологий.

2. Упомянутые в пункте 1 выше доступ к технологии и ее передача развивающимся странам обеспечиваются и/или облегчаются на справедливых и наиболее благоприятных условиях, в том числе на льготных и преференциальных, если достигнута взаимная договоренность, и, когда это необходимо, в соответствии с механизмом финансирования, созданным согласно статьям 20 и 21. В случае технологии, обусловленной патентами и другими правами интеллектуальной собственности, такой доступ и передача обеспечиваются на условиях, которые учитывают достаточную и эффективную охрану прав интеллектуальной собственности и соответствуют ей. Настоящий пункт применяется в соответствии с пунктами 3, 4 и 5 ниже.

3. Каждая Договаривающаяся Сторона принимает надлежащие законодательные, административные или политические меры, с тем чтобы Договаривающимся Сторонам, особенно тем, которые являются развивающимися странами, предоставляющими генетические ресурсы, обеспечивался доступ к технологии, предполагающей использование этих ресурсов, и передавалась эта технология на взаимно согласованных условиях, включая технологию, защищенную патентами и другими правами интеллектуальной собственности, и, при необходимости, на основе положений статей 20 и 21 и в соответствии с нормами международного права, а также согласно пунктам 4 и 5 ниже.

4. Каждая Договаривающаяся Сторона принимает надлежащие законодательные, административные или политические меры, с тем чтобы частный сектор облегчал доступ к технологиям, упомянутым в пункте 1 выше, совместную разработку и передачу этих технологий в интересах как правительственных учреждений, так и частного сектора в развивающихся странах, и в этой связи выполняет обязательства, изложенные в пунктах 1, 2 и 3 выше.

5. Договаривающиеся Стороны, признавая, что патенты и иные права интеллектуальной собственности могут оказывать влияние на осуществление настоящей Конвенции, сотрудничают в этой области, руководствуясь национальным законодательством и нормами международного права, с целью обеспечить, чтобы эти права способствовали и не противоречили ее целям.

Статья 17

Обмен информацией

1. Договаривающиеся Стороны содействуют обмену информацией из всех общедоступных источников, касающейся сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия, с учетом особых потребностей развивающихся стран.

2. Такой обмен информацией включает обмен результатами технических, научных и социально-экономических исследований, а также информацией о программах профессиональной подготовки и обследований, специальными знаниями, местными и традиционными знаниями как таковыми и в сочетании с технологиями, упомянутыми в пункте 1 статьи 16. Кроме того, он включает, когда это возможно, репатриацию информации.

Статья 18

Научно-техническое сотрудничество

1. Договаривающиеся Стороны содействуют международному научно-техническому сотрудничеству в области сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия, при необходимости, через соответствующие международные и национальные учреждения.

2. Каждая Договаривающаяся Сторона содействует научно-техническому сотрудничеству с другими Договаривающимися Сторонами, особенно с развивающимися странами, в осуществлении настоящей Конвенции, в частности, посредством разработки и осуществления национальной политики. При оказании содействия такому сотрудничеству особое внимание следует уделять расширению и укреплению национальных возможностей путем развития людских ресурсов и создания соответствующих учреждений.

3. Конференция Сторон на своем первом совещании определяет пути создания механизма посредничества в целях поощрения и облегчения научно-технического сотрудничества.

4. Договаривающиеся Стороны в соответствии с национальным законодательством и политикой поощряют и разрабатывают формы сотрудничества в области создания и использования технологий, включая местные и традиционные технологии, в соответствии с целями настоящей Конвенции. Для этого Договаривающиеся Стороны также поощряют сотрудничество в области подготовки кадров и обмена специалистами.

5. Договаривающиеся Стороны по взаимной договоренности содействуют созданию совместных научно-исследовательских программ и совместных предприятий для разработки технологий, имеющих отношение к целям настоящей Конвенции.

Статья 19

Применение биотехнологии и распределение связанных с ней выгод

1. Каждая Договаривающаяся Сторона принимает надлежащие законодательные, административные или политические меры по обеспечению эффективного участия в деятельности по проведению биотехнологических исследований тех Договаривающихся Сторон, особенно развивающихся стран, которые предоставляют генетические ресурсы для таких исследований, и, когда это возможно, в таких Договаривающихся Сторонах.

2. Каждая Договаривающаяся Сторона принимает все возможные меры для того, чтобы способствовать и содействовать обеспечению приоритетного доступа на справедливой и равной основе Договаривающимися Сторонами, особенно развивающимися странам, к результатам и выгодам, вытекающим из биотехнологий, основанных на генетических ресурсах, предоставленных этими Договаривающимися Сторонами. Такой доступ осуществляется на взаимно согласованных условиях.

3. Стороны рассматривают необходимость и условия принятия мер, возможно, в форме протокола, включая, в частности, предварительное обоснованное согласие, по разработке соответствующих процедур в области безопасной передачи, использования и применения любых живых измененных организмов, являющихся результатом биотехнологии и способных оказать неблагоприятное воздействие на сохранение и устойчивое

использование биологического разнообразия.

4. Каждая Договаривающаяся Сторона предоставляет непосредственно или требует от любого физического или юридического лица, находящегося под ее юрисдикцией и предоставляющего упомянутые в пункте 3 организмы, передачи любой имеющейся информации о правилах использования и технике безопасности, определяемых такой Договаривающейся Стороной при работе с такими организмами, а также любой имеющейся информации о потенциально вредном воздействии соответствующих конкретных организмов той Договаривающейся Стороне, в которую ввозятся эти организмы.

Статья 20

Финансовые ресурсы

1. Каждая Договаривающаяся Сторона обязуется обеспечивать в меру своих возможностей финансовую поддержку и стимулы в отношении тех видов деятельности на национальном уровне, которые направлены на достижение целей настоящей Конвенции в соответствии со своими национальными планами, приоритетами и программами.

2. Стороны, являющиеся развитыми странами, предоставляют новые и дополнительные финансовые ресурсы, с тем чтобы дать возможность Сторонам, являющимся развивающимися странами, покрывать согласованные полные дополнительные расходы, которые они будут нести в ходе осуществления мер во исполнение обязательств по настоящей Конвенции, и получать выгоды от осуществления ее положений; такие расходы согласуются между Стороной, являющейся развивающейся страной, и организационной структурой, упомянутой в статье 21, в соответствии с мерами, стратегией, программными приоритетами и критериями доступа, а также примерным перечнем дополнительных расходов, которые устанавливаются Конференцией Сторон. Другие Стороны, включая страны, находящиеся в процессе перехода к рыночной экономике, могут добровольно брать на себя обязательства Сторон, являющихся развитыми странами. Для целей настоящей статьи Конференция Сторон на своем первом совещании устанавливает перечень Сторон, являющихся развитыми странами, и других Сторон, которые добровольно берут на себя обязательства Сторон, являющихся развитыми странами. Конференция Сторон периодически проводит обзор перечня и, в случае необходимости, вносит в него изменения. Будут поощряться также взносы других стран и из других источников на добровольной основе. При выполнении этих обязательств необходимо учитывать потребность в адекватности, предсказуемости и своевременном притоке средств и важность совместного несения бремени расходов участвующими в финансировании Сторонами, включенными в перечень.

3. Стороны, являющиеся развитыми странами, могут также предоставлять, а Стороны, являющиеся развивающимися странами, - пользоваться финансовыми ресурсами по двусторонним, региональным и многосторонним каналам в связи с осуществлением настоящей Конвенции.

4. Способность Сторон, являющихся развивающимися странами, эффективно выполнять свои обязательства по Конвенции будет зависеть от эффективного выполнения Сторонами, являющимися развитыми странами, своих обязательств по Конвенции, связанных с финансовыми ресурсами и передачей технологии, и будет в полной мере определяться тем фактом, что социально-экономическое развитие и ликвидация бедности

являются важнейшими приоритетами Сторон, являющихся развивающимися странами.

5. В своих действиях, связанных с финансированием и передачей технологии, Стороны в полной мере учитывают конкретные потребности и особое положение наименее развитых стран.

6. Договаривающиеся Стороны также принимают во внимание особые условия, являющиеся результатом зависимости от распределения и местонахождения биологического разнообразия в развивающихся странах, являющихся Сторонами, особенно в малых островных государствах.

7. Во внимание также должно приниматься особое положение развивающихся стран, включая те из них, которые наиболее уязвимы с экологической точки зрения, такие как страны с засушливыми и полузасушливыми зонами, прибрежными и горными районами.

Статья 21

Механизм финансирования

1. Для предоставления Сторонам, являющимся развивающимися странами, финансовых ресурсов на безвозмездной или льготной основе для целей настоящей Конвенции создается соответствующий механизм, основные элементы которого изложены в настоящей статье. Для целей настоящей Конвенции этот механизм функционирует под руководством и с учетом рекомендаций Конференции Сторон и подотчетен ей. Деятельность механизма осуществляется с помощью той организационной структуры, о которой Конференция Сторон, возможно, примет решение на ее первом совещании. Для целей настоящей Конвенции Конференция Сторон определяет меры, стратегию, программные приоритеты и критерии, регулирующие доступ к таким ресурсам и их использование. Взносы делаются с учетом необходимости обеспечить предсказуемый, адекватный и своевременный приток финансовых средств, о которых идет речь в статье 20, соответствующий потребностям в ресурсах, размеры которых периодически определяются Конференцией Сторон, а также важности совместного несения бремени расходов участвующими в финансировании Сторонами, включенными в перечень, упомянутый в пункте 2 статьи 20. Добровольные взносы могут также поступать от Сторон, являющихся развитыми странами, а также от других стран и из других источников. Механизм действует на основе демократической и открытой системы управления.

2. В соответствии с целями настоящей Конвенции Конференция Сторон на своем первом совещании определяет меры, стратегию и программные приоритеты, а также подробные критерии и руководящие принципы, регулирующие доступ к финансовым ресурсам и их использование, включая осуществляемые на регулярной основе контроль за таким использованием и его оценку. После консультаций с соответствующей организационной структурой, которой поручено управление деятельностью механизма финансирования, Конференция Сторон принимает решения, касающиеся мер, которые необходимы для выполнения положений пункта 1 выше.

3. Конференция Сторон осуществляет обзор эффективности механизма финансирования, созданного в соответствии с настоящей статьей, включая критерии и руководящие принципы, о которых говорится в пункте 2 выше, не ранее чем через два года после вступления в силу настоящей Конвенции, а затем на регулярной основе. С учетом результатов такого обзора она принимает, в случае необходимости,

соответствующие меры, направленные на повышение эффективности деятельности механизма.

4. Договаривающиеся Стороны рассматривают вопрос об укреплении существующих финансовых учреждений в целях предоставления финансовых ресурсов для сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия.

Статья 22

Связь с другими международными конвенциями

1. Положения настоящей Конвенции не затрагивают права и обязанности любой Договаривающейся Стороны, вытекающие из любого действующего международного соглашения, за исключением случаев, когда результатом осуществления этих прав и обязанностей стал бы серьезный ущерб или угроза биологическому разнообразию.

2. В том что касается морской среды, Договаривающиеся Стороны осуществляют положения настоящей Конвенции, не вступая в противоречие с правами и обязанностями государств, предусмотренными морским правом.

Статья 23

Конференция Сторон

1. Настоящим учреждается Конференция Сторон. Первое совещание Конференции Сторон созывается Директором - исполнителем Программы Организации Объединенных Наций по окружающей среде не позднее чем через один год после вступления настоящей Конвенции в силу. Впоследствии очередные совещания Конференции Сторон созываются с периодичностью, которую Конференция установит на своем первом совещании.

2. Внеочередные совещания Конференции Сторон созываются тогда, когда Конференция может счесть это необходимым, или по письменной просьбе любой Стороны, при условии, что в течение шести месяцев после направления секретариатом просьбы в их адрес эта просьба будет поддержана не менее чем одной третью Сторон.

3. Конференция Сторон консенсусом согласовывает и принимает свои правила процедуры и правила процедуры любых вспомогательных органов, которые она может учредить, а также финансовые правила, регулирующие финансирование секретариата. На каждом очередном совещании она утверждает бюджет на финансовый период до следующего очередного совещания.

4. Конференция Сторон постоянно следит за выполнением настоящей Конвенции и с этой целью:

а) определяет форму и периодичность передачи информации, которая должна представляться в соответствии со статьей 26, и рассматривает такую информацию, а также доклады, представляемые любым вспомогательным органом;

б) рассматривает научные, технические и технологические рекомендации по биологическому разнообразию, предоставляемые в соответствии со статьей 25;

с) рассматривает и принимает, в случае необходимости, протоколы в соответствии со статьей 28;

d) рассматривает и принимает, в случае необходимости, поправки к настоящей Конвенции и приложениям к ней в соответствии со статьями 29 и 30;

е) рассматривает поправки к любому протоколу, а также к любым приложениям к нему и, при наличии соответствующего решения, рекомендует Сторонам этого протокола принять их;

f) рассматривает и принимает, в случае необходимости, дополнительные приложения к настоящей Конвенции в соответствии со статьей 30;

g) учреждает такие вспомогательные органы, в частности, для консультаций по научным и техническим вопросам, которые считаются необходимыми для осуществления настоящей Конвенции;

h) устанавливает через секретариат контакты с исполнительными органами конвенций, затрагивающих вопросы, охватываемые настоящей Конвенцией, с целью выработки соответствующих форм сотрудничества с ними; и

i) рассматривает и принимает любые дополнительные меры, которые могут потребоваться для достижения целей настоящей Конвенции в свете опыта, накопленного в ходе ее осуществления.

5. Организация Объединенных Наций, ее специализированные учреждения и Международное агентство по атомной энергии, а также любое государство, не являющееся Стороной настоящей Конвенции, могут быть представлены на совещаниях Конференции Сторон в качестве наблюдателей. Любые другие органы или учреждения, правительственные или неправительственные, имеющие опыт работы в областях, относящихся к сохранению и устойчивому использованию биологического разнообразия, которые известили секретариат о своем желании быть представленными на совещании Конференции Сторон в качестве наблюдателей, могут быть допущены к участию в нем, если против этого не возражает по меньшей мере одна треть присутствующих на совещании Сторон. Допуск и участие наблюдателей регулируются правилами процедуры, принятыми Конференцией Сторон.

Статья 24

Секретариат

1. Настоящим учреждается секретариат. На него возлагаются следующие функции:

a) организация и обслуживание совещаний Конференции Сторон, как это предусмотрено в статье 23;

b) выполнение функций, возлагаемых на него любым протоколом;

c) подготовка докладов о выполнении его функций в соответствии с настоящей Конвенцией и представление их Конференции Сторон;

d) координация деятельности с другими соответствующими международными органами и, в частности, заключение таких административных и договорных соглашений, которые могут потребоваться для эффективного выполнения его функций; и

e) выполнение таких других функций, которые могут быть определены Конференцией Сторон.

2. На своем первом очередном совещании Конференция Сторон назначает секретариат из числа тех существующих компетентных международных организаций, которые выразили готовность выполнять секретариатские функции в соответствии с настоящей Конвенцией.

Статья 25

Вспомогательный орган по научным, техническим и технологическим консультациям

1. Настоящим учреждается вспомогательный орган для предоставления научных, технических и технологических консультаций в целях обеспечения Конференции Сторон и, при необходимости, других ее вспомогательных органов своевременными консультациями в связи с осуществлением настоящей Конвенции. Этот орган является открытым для участия всех Сторон и имеет многоотраслевой характер. В него входят представители правительств, компетентные в соответствующей отрасли знаний. Он регулярно представляет Конференции Сторон доклады по всем аспектам своей работы.

2. Под руководством и в соответствии с руководящими принципами, изложенными Конференцией Сторон, и по ее просьбе этот орган:

a) дает научные и технические оценки состояния биологического разнообразия;

b) подготавливает научные и технические оценки последствий типов мер, принятых в соответствии с положениями настоящей Конвенции;

c) выявляет новые, эффективные и самые современные технологии и "ноу-хау" в области сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия и выносит рекомендации о путях и средствах содействия разработке и/или передаче таких технологий;

d) дает консультации по научным программам и международному сотрудничеству в области исследований и разработок, связанных с сохранением и устойчивым использованием биологического разнообразия; и

e) дает ответы на вопросы научного, технического, технологического и методологического характера, которые могут быть поставлены перед органом Конференцией Сторон и ее вспомогательными органами.

3. Функции, круг ведения, организация и характер деятельности органа могут быть уточнены Конференцией Сторон.

Статья 26

Доклады

Каждая Договаривающаяся Сторона с периодичностью, которую определит Конференция Сторон, представляет Конференции Сторон доклады о мерах, принятых ею для осуществления положений настоящей Конвенции, и об их эффективности с точки зрения достижения целей настоящей Конвенции.

Статья 27

Урегулирование споров

1. При возникновении спора между Договаривающимися Сторонами относительно толкования или применения настоящей Конвенции заинтересованные стороны стремятся к урегулированию спора путем переговоров.

2. Если заинтересованные стороны не могут достичь согласия путем переговоров, они могут совместно прибегнуть к добрым услугам третьей стороны или обратиться к ней с просьбой о посредничестве.

3. При ратификации, принятии, одобрении или присоединении к настоящей Конвенции или в любое время после этого государство или региональная организация экономической интеграции могут направить депозитарию письменное заявление о том, что в отношении спора, который не был разрешен в соответствии с положениями пункта 1 или пункта 2 выше, они признают одно или оба из следующих средств урегулирования спора в качестве обязательных:

а) арбитражное разбирательство в соответствии с процедурой, изложенной в части 1 Приложения II;

б) передача спора в Международный Суд.

4. Если стороны спора не приняли, в соответствии с пунктом 3 выше, одну и ту же или любую из процедур, то спор рассматривается на основе согласительной процедуры в соответствии с частью 2 Приложения II, если стороны не договорились об ином.

5. Положения настоящей статьи применяются в отношении любого протокола, если в этом протоколе не предусматривается иное.

Статья 28

Принятие протоколов

1. Договаривающиеся Стороны сотрудничают в разработке и принятии протоколов к настоящей Конвенции.

2. Протоколы принимаются на совещании Конференции Сторон.

3. Текст любого предлагаемого протокола направляется Договаривающимся Сторонам секретариатом по меньшей мере за шесть месяцев до проведения такого совещания.

Статья 29

Поправки к Конвенции или протоколам

1. Любая Договаривающаяся Сторона может предлагать поправки к настоящей Конвенции. Любая Сторона протокола может предлагать поправки к этому протоколу.
2. Поправки к настоящей Конвенции принимаются на совещании Конференции Сторон. Поправки к любому протоколу принимаются на совещании Сторон соответствующего протокола. Текст любой предложенной поправки к настоящей Конвенции или к любому протоколу, если в этом протоколе не предусмотрено иное, направляется Сторонам рассматриваемого документа секретариатом не позднее чем за шесть месяцев до проведения совещания, на котором его предлагается принять. Секретариат направляет также текст предложенных поправок подписавшим настоящую Конвенцию Сторонам для их сведения.
3. Стороны прилагают все усилия для достижения на основе консенсуса согласия в отношении любой предлагаемой поправки к настоящей Конвенции или к любому протоколу. Если все возможности для достижения консенсуса исчерпаны, а согласие не достигнуто, то в качестве последнего средства поправка принимается большинством в две трети голосов присутствующих на совещании и участвующих в голосовании Сторон рассматриваемого документа и направляется депозитарием всем Сторонам для ратификации, принятия или одобрения.
4. Депозитарий в письменной форме получает уведомление о ратификации, принятии или одобрении поправок. Поправки, принимаемые в соответствии с пунктом 3 выше, вступают в силу для тех Сторон, которые согласились с ними, на девяностый день после сдачи на хранение документов о ратификации, принятии или одобрении по меньшей мере двумя третями Договаривающихся Сторон настоящей Конвенции или Сторон соответствующего протокола, если в таком протоколе не предусмотрено иное. После этого поправки вступают в силу для любой другой Стороны на девяностый день после сдачи данной Стороной на хранение документа о ратификации, принятии или одобрении этих поправок.
5. Для целей настоящей статьи фраза "присутствующие и участвующие в голосовании Стороны" означает Стороны, присутствующие и голосующие "за" или "против".

Статья 30

Принятие приложений и внесение в них поправок

1. Приложения к настоящей Конвенции или к любому протоколу являются неотъемлемой частью, соответственно, настоящей Конвенции или такого протокола, и если прямо не предусмотрено иное, то ссылка на настоящую Конвенцию или на протоколы к ней представляет собой в то же время ссылку на любые приложения к ним. Такие приложения ограничиваются процедурными, научными, техническими и административными вопросами.
2. Если каким-либо протоколом не предусматривается иного в отношении приложений к нему, то применяются следующие процедуры предложения, принятия и вступления в силу дополнительных приложений к настоящей Конвенции или приложений к любому протоколу:

а) приложения к настоящей Конвенции или к любому протоколу предлагаются и принимаются в соответствии с процедурой, изложенной в статье 29;

б) любая Сторона, которая не может принять дополнительное приложение к настоящей Конвенции или приложение к любому протоколу, Стороной которого она является, уведомляет об этом депозитария в письменной форме в течение одного года со дня сообщения депозитарием о ее принятии. Депозитарий незамедлительно уведомляет все Стороны о любом таком полученном им уведомлении. Любая Сторона может в любое время снять ранее направленное заявление о возражении, после чего приложение вступает в силу для данной Стороны при соблюдении положений подпункта "с" ниже;

с) по истечении одного года со дня сообщения депозитарием о принятии приложение вступает в силу для всех Сторон настоящей Конвенции или любого соответствующего протокола, которые не представили уведомление в соответствии с положением подпункта "б" выше.

3. Предложение, принятие и вступление в силу поправок к приложениям к настоящей Конвенции или к любому протоколу регулируются процедурой, аналогичной той, которая установлена для предложения, принятия и вступления в силу приложений к Конвенции или приложений к любому протоколу.

4. Если дополнительное приложение или поправка к приложению связаны с внесением поправки в настоящую Конвенцию или любой протокол, то такое дополнительное приложение или поправка вступают в силу лишь после вступления в силу поправки к настоящей Конвенции или к соответствующему протоколу.

Статья 31

Право голоса

1. За исключением случая, предусмотренного в пункте 2 ниже, каждая Договаривающаяся Сторона настоящей Конвенции или любого протокола имеет один голос.

2. В вопросах, входящих в сферу их компетенции, региональные организации экономической интеграции осуществляют свое право голоса, располагая числом голосов, равным числу их государств - членов, являющихся Договаривающимися Сторонами Конвенции или соответствующего протокола. Такие организации не осуществляют свое право голоса, если их государства - члены осуществляют свое право голоса, и наоборот.

Статья 32

Связь между настоящей Конвенцией и протоколами к ней

1. Государство или региональная организация экономической интеграции может стать Стороной какого-либо протокола только в том случае, если она является или становится в то же время Договаривающейся Стороной настоящей Конвенции.

2. Решения в соответствии с любым протоколом принимаются только Сторонами этого протокола. Любая Договаривающаяся Сторона, которая не ратифицировала, не приняла или не одобрила протокол, может участвовать в качестве наблюдателя в любом

совещании Сторон этого протокола.

Статья 33

Подписание

Настоящая Конвенция открыта для подписания всеми государствами и любой региональной организацией экономической интеграции в Рио-де-Жанейро с 5 июня 1992 года по 14 июня 1992 года, а также в центральных учреждениях Организации Объединенных Наций в Нью-Йорке с 15 июня 1992 года по 4 июля 1993 года.

Статья 34

Ратификация, принятие или одобрение

1. Настоящая Конвенция и любой протокол подлежат ратификации, принятию или одобрению государствами и региональными организациями экономической интеграции. Документы о ратификации, принятии или одобрении сдаются на хранение депозитарию.

2. Любая организация, упомянутая в пункте 1 выше, которая становится Договаривающейся Стороной настоящей Конвенции или любого протокола, в то время как ни одно из ее государств - членов не является Договаривающейся Стороной, связана всеми обязательствами, вытекающими соответственно из Конвенции или протокола. В случае, когда одно или несколько государств - членов такой организации являются Договаривающимися Сторонами Конвенции или соответствующего протокола, эта организация и ее государства - члены принимают решение в отношении соответствующих обязанностей по выполнению своих обязательств, вытекающих, соответственно, из Конвенции или протокола. В таких случаях организация и государства - члены не могут одновременно осуществлять права, вытекающие из Конвенции или соответствующего протокола.

3. В своих документах о ратификации, принятии или одобрении организации, упомянутые в пункте 1 выше, заявляют о сфере своей компетенции в отношении вопросов, регулируемых Конвенцией или соответствующим протоколом. Эти организации также уведомляют депозитария о любом соответствующем изменении сферы их компетенции.

Статья 35

Присоединение

1. Настоящая Конвенция и любой протокол открыты для присоединения государств и региональных организаций экономической интеграции с того дня, когда Конвенция или соответствующий протокол закрываются для подписания. Документы о присоединении сдаются на хранение депозитарию.

2. В своих документах о присоединении организации, упомянутые в пункте 1 выше, заявляют о сфере своей компетенции в отношении вопросов, регулируемых Конвенцией или соответствующим протоколом. Эти организации также уведомляют депозитария о любом соответствующем изменении сферы своей компетенции.

3. Положения пункта 2 статьи 34 применяются в отношении региональных организаций экономической интеграции, которые присоединяются к настоящей Конвенции или любому протоколу.

Статья 36

Вступление в силу

1. Настоящая Конвенция вступает в силу на девяностый день со дня сдачи на хранение тридцатого документа о ратификации, принятии, одобрении или присоединении.

2. Любой протокол вступает в силу на девяностый день со дня сдачи на хранение такого числа документов о ратификации, принятии, одобрении или присоединении, которое указано в этом протоколе.

3. Для каждой Договаривающейся Стороны, которая ратифицирует, принимает или одобряет настоящую Конвенцию, либо присоединяется к ней после сдачи на хранение тридцатого документа о ратификации, принятии, одобрении или присоединении, Конвенция вступает в силу на девяностый день после сдачи на хранение такой Договаривающейся Стороной своего документа о ратификации, принятии, одобрении или присоединении.

4. Любой протокол, если в нем не предусмотрено иное, вступает в силу для Договаривающейся Стороны, которая ратифицирует, принимает или одобряет этот протокол, либо присоединяется к нему после его вступления в силу, согласно пункту 2 выше, на девяностый день после дня сдачи на хранение этой Договаривающейся Стороной своего документа о ратификации, принятии, одобрении или присоединении или в день, когда Конвенция вступает в силу для этой Договаривающейся Стороны, в зависимости от того, что наступит позднее.

5. Для целей пунктов 1 и 2 выше любой документ, сданный на хранение региональной организацией экономической интеграции, не рассматривается в качестве дополнительного к документам, сданным на хранение государствами - членами такой организации.

Статья 37

Оговорки

Никакие оговорки к настоящей Конвенции не допускаются.

Статья 38

Выход

1. В любое время по истечении двух лет со дня вступления настоящей Конвенции в силу для любой Договаривающейся Стороны эта Договаривающаяся Сторона может выйти из Конвенции, направив письменное уведомление депозитарию.

2. Любой такой выход вступает в силу по истечении одного года со дня получения уведомления депозитарием или в такой более поздний срок, который может быть указан в уведомлении о выходе.

3. Любая Договаривающаяся Сторона, которая выходит из настоящей Конвенции, считается также вышедшей из любого протокола, Стороной которого она является.

Статья 39

Временный порядок финансирования

При условии его полной перестройки в соответствии с положениями статьи 21, Фонд глобальной окружающей среды Программы развития Организации Объединенных Наций, Программа Организации Объединенных Наций по окружающей среде и Международный банк реконструкции и развития являются организационной структурой, предусмотренной в статье 21, на временной основе в период между вступлением в силу настоящей Конвенции и первым совещанием Конференции Сторон или до того времени, пока Конференция Сторон в соответствии со статьей 21 не определит такую организационную структуру.

Статья 40

Временные мероприятия в отношении секретариата

Секретариат, создание которого обеспечивается директором - исполнителем Программы Организации Объединенных Наций по окружающей среде, является секретариатом, предусмотренным в пункте 2 статьи 24, на временной основе в период между вступлением в силу настоящей Конвенции и первым совещанием Конференции Сторон.

Статья 41

Депозитарий

Функции депозитария настоящей Конвенции и любых протоколов выполняет Генеральный секретарь Организации Объединенных Наций.

Статья 42

Аутентичные тексты

Подлинник настоящей Конвенции, тексты которого на английском, арабском, испанском, китайском, русском и французском языках являются равно аутентичными, сдается на хранение Генеральному секретарю Организации Объединенных Наций.

В удостоверение чего нижеподписавшиеся, должным образом на то уполномоченные, подписали настоящую Конвенцию.

Совершено в г. Рио-де-Жанейро пятого июня одна тысяча девятьсот девяносто второго года.

(Подписи)

ОПРЕДЕЛЕНИЕ И МОНИТОРИНГ

1. Экосистемы и места обитания: характеризующиеся высокой степенью разнообразия, большим числом эндемичных или находящихся в опасности видов или содержащие дикую живую природу; необходимые для мигрирующих видов; имеющие социальное, экономическое, культурное или научное значение; или имеющие репрезентативный или уникальный характер, или связанные с основными эволюционными или другими биологическими процессами;

2. Виды и сообщества: находящиеся в опасности; представляющие собой дикие родственные виды одомашненных или культивируемых видов; имеющие медицинскую, сельскохозяйственную или иную экономическую ценность; или имеющие социальное, научное или культурное значение; или играющие важную роль для исследований в области сохранения и устойчивого использования биологического разнообразия, например, в качестве видов - индикаторов; и

3. Описанные геномы и гены, имеющие социальное, научное или экономическое значение.

Часть 1. ПРОЦЕДУРА АРБИТРАЖНОГО РАЗБИРАТЕЛЬСТВА

Статья 1

Сторона - истец уведомляет секретариат о том, что стороны передают спор на арбитражное разбирательство в соответствии со статьей 27. Уведомление содержит изложение предмета арбитражного разбирательства и включает, в частности, статьи Конвенции или протокола, относительно толкования или применения которых возник спор. Если стороны не договорились о предмете спора до назначения председателя суда, то предмет определяется арбитражным судом. Секретариат препровождает полученную таким образом информацию всем заинтересованным Договаривающимся Сторонам настоящей Конвенции или соответствующего протокола.

Статья 2

1. При споре между двумя сторонами арбитражный суд состоит из трех членов. Каждая из сторон спора назначает одного арбитра, и два назначенных таким образом арбитра по взаимному согласию назначают третьего арбитра, выполняющего функции председателя суда. Последний не может быть гражданином одной из сторон спора, не может иметь своим обычным местом жительства территорию одной из этих сторон, не может находиться у них на службе или в каком-либо ином качестве иметь отношение к этому делу.

2. При споре между более чем двумя сторонами те стороны, которые имеют общий интерес в споре, по взаимному согласию вместе назначают одного члена суда.

3. Любая вакансия заполняется согласно процедуре, предусмотренной для первоначального назначения.

Статья 3

1. Если по истечении двух месяцев после назначения второго арбитра не назначен председатель арбитражного суда, то, по просьбе сторон, Генеральный секретарь Организации Объединенных Наций назначает его в течение следующих двух месяцев.

2. Если одна из сторон спора не назначает арбитра в течение двух месяцев после получения просьбы, другая сторона вправе информировать об этом Генерального секретаря, который производит назначение в течение следующих двух месяцев.

Статья 4

Арбитражный суд выносит свои решения в соответствии с положениями настоящей Конвенции, любых соответствующих протоколов и нормами международного права.

Статья 5

Если стороны спора не договорились об ином, арбитражный суд определяет свои собственные правила процедуры.

Статья 6

Арбитражный суд может, по просьбе одной из сторон, рекомендовать необходимые временные меры защиты.

Статья 7

Стороны спора содействуют работе арбитражного суда и, в частности, используют все имеющиеся в их распоряжении возможности:

- а) представляют ему все относящиеся к делу документы, информацию и материалы; и
- б) в случае необходимости дают ему возможность вызвать свидетелей или экспертов и ознакомиться с их показаниями.

Статья 8

Стороны и арбитры обязаны обеспечивать конфиденциальность любой информации, которую они получают в конфиденциальном порядке в ходе разбирательства арбитражного суда.

Статья 9

Если арбитражный суд не примет иного решения, исходя из конкретных обстоятельств дела, судебные издержки распределяются между сторонами спора поровну. Суд регистрирует все свои издержки и представляет сторонам окончательный отчет об этих

издержках.

Статья 10

Любая Договаривающаяся Сторона, имеющая в предмете спора интерес правового характера, который может быть затронут решением по делу, имеет право с согласия суда участвовать в слушании дела.

Статья 11

Суд может заслушивать встречные иски, вытекающие непосредственно из предмета спора, и принимать по ним решения.

Статья 12

Решения арбитражного суда по процедурным вопросам и вопросам существа принимаются большинством голосов его членов.

Статья 13

Если одна из сторон спора не является в арбитражный суд или не может выступить с защитой по своему делу, другая сторона может просить суд продолжить слушание и вынести свое окончательное решение. Отсутствие одной стороны или невозможность ее выступить с защитой по своему делу не является препятствием для разбирательства. До вынесения своего окончательного решения арбитражный суд должен убедиться в том, что иск является фактически и юридически обоснованным.

Статья 14

Суд выносит окончательное решение в течение пяти месяцев после даты своего окончательного учреждения, если только он не сочтет необходимым продлить этот срок еще на один период, не превышающий пяти месяцев.

Статья 15

Окончательное решение арбитражного суда ограничивается предметом спора и сопровождается объяснением мотивов, на которых оно основывается. Оно содержит имена членов, которые участвовали в его принятии, и дату принятия окончательного решения. Любой член суда может приложить особое мнение или мнение, расходящееся с окончательным решением.

Статья 16

Постановление является обязательным для сторон спора. Оно не подлежит обжалованию, если только стороны спора не договорились заранее о процедуре обжалования.

Статья 17

Любые разногласия, которые могут возникнуть между сторонами спора относительно толкования или порядка выполнения окончательного решения суда, могут быть переданы

любой из сторон на рассмотрение арбитражного суда, который вынес это решение.

Часть 2. СОГЛАСИТЕЛЬНАЯ ПРОЦЕДУРА

Статья 1

Согласительная комиссия создается по просьбе одной из сторон спора. Если стороны не договорились об ином, эта комиссия состоит из пяти членов, из которых два назначаются каждой заинтересованной стороной, а председатель выбирается совместно этими членами.

Статья 2

При споре, в котором участвуют более двух сторон, стороны, имеющие общий интерес, по взаимному согласию вместе назначают своих членов комиссии. В случае, когда имеется две или более сторон с отдельными интересами или когда отсутствует согласие относительно наличия у них одинакового интереса, члены назначаются ими отдельно.

Статья 3

Если любые назначения, определяемые сторонами, не производятся в течение двух месяцев с даты представления просьбы о создании согласительной комиссии, то Генеральный секретарь Организации Объединенных Наций, при наличии соответствующего обращения стороны, представившей такую просьбу, производит эти назначения в течение следующих двух месяцев.

Статья 4

Если председатель согласительной комиссии не был выбран в течение двух месяцев после назначения последних членов комиссии, то Генеральный секретарь Организации Объединенных Наций, при наличии соответствующего обращения одной из сторон, назначает председателя в течение следующих двух месяцев.

Статья 5

Согласительная комиссия принимает свои решения большинством голосов своих членов. Если стороны спора не договорились об ином, она устанавливает свою собственную процедуру. Она представляет предложение для разрешения спора, которые стороны добросовестно рассматривают.

Статья 6

В случае возникновения разногласия в отношении компетенции согласительной комиссии вопрос решается этой комиссией.